

Ruimtelijke onderbouwing zonnepark Hoevenweg 15b te Dalfsen

PowerField

Datum: april 2020

PowerField Realisatie en Exploitatie B.V.
Veerdijk 40-D
1531 MS Wormer

www.powerfield.nl

T: +31 (0) 84 430 0038
E: info@powerfield.nl

Disclaimer

Dit document bevat betrouwbare informatie en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Niets uit dit document mag zonder toestemming van PowerField worden gereproduceerd, gekopieerd, of worden doorgestuurd.

PowerField heeft dit document samengesteld met de grootste zorgvuldigheid, aan de inhoud van dit document worden geen garanties verleend.

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE.....	3
1. INLEIDING	5
1.1 AANLEIDING	5
1.2 GELDEND PLANOLOGISCH REGIME	5
1.3 AFWIJKING VAN HET BESTEMMINGSPAN	6
1.4 PLANMETHODIEK EN VERBEELDING	6
2. PROJECTOMSCHRIJVING	7
2.1 BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE PLANGEBIED	7
2.2.1 LIGGING PLANGEBIED IN DE OMGEVING	7
2.2.2 HUIDIG GEBRUIK GRONDEN IN PLANGEBIED	8
2.2 HET VOORGENOMEN PLAN	8
2.2.1 INITIATIEF VOOR EEN ZONNEPARK IN DE GEMEENTE DALFSEN	8
2.2.2 DE LOCATIEKEUZE VOOR ZONNEPARK DALFSEN	8
2.2.3 INRICHTINGSPLAN ZONNEPARK DALFSEN	9
2.2.4 TECHNISCHE GEGEVENS ZONNEPARK DALFSEN	14
2.3.5 BOUW	15
2.3.6 OPERATIONEEL	15
2.3.7 LOOPTIJD	15
2.3.8 FINANCIERING	15
2.3.9 LOKALE PARTICIPATIE	16
2.3.11 OVERIGE ONTWIKKELINGEN MOGELIJK GEMAAKT DOOR DE ONTWIKKELING VAN HET ZONNEPARK	16
3. BELEIDSANALYSE	18
3.1 EUROPEES BELEID	18
3.2 RIJKSBELEID	19
3.2.1 STRUCTUURVISIE INFRASTRUCTUUR EN RUIMTE.....	19
3.2.2. BARRO EN BRO	19
3.2.3 ENERGIEAKKOORD VOOR DUURZAME GROEI	20
3.2.4. WATER.....	20
3.2.5 WET NATUURBESCHERMING.....	22
3.3 PROVINCIAAL BELEID	22
3.3.1 OMGEVINGSVISIE PROVINCIE OVERIJSSSEL	22
3.3.2 HANDREIKING KWALITEITSIMPULS ZONNEVELDEN	23
3.3.2 OMGEVINGSVERORDENING PROVINCIE OVERIJSSSEL	31
3.3.4 OMGEVINGSVISIE –REGIONAAL WATERPLAN.....	33
3.4 GEMEENTELIJK BELEID	34
3.4.1 STRUCTUURVISIE BUITENGEBIED GEMEENTE DALFSEN.....	34
3.4.3 LANDSCHAPSONTWIKKELINGSPLAN (LOP).....	37

3.4.5 WELSTANDSNOTA.....	38
3.4.6 LEIDRAAD PARTICIPATIE VOOR INITIATIEFNEMERS (NOVEMBER 2019).....	38
4. ONDERZOEKEN.....	44
4.1 ARCHEOLOGIE	44
4.2 BEDRIJVEN EN MILIEUZONERING	45
4.3 BODEM	46
4.4 CULTUURHISTORIE	46
4.5 ECOLOGIE	47
4.6 ELEKTROMAGNETISCHE STRALING	49
4.7 EXTERNE VEILIGHEID	49
4.8 GELUID	51
4.9 LICHTREFLECTIE	52
4.10 LUCHTKWALITEIT	53
4.11 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE	54
4.12 VERKEER EN PARKEREN	54
4.13 WATER	54
5. UITVOERBAARHEID.....	57
5.1 MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID	57
5.2 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	58
5.3 CRISIS- EN HERSTELWET	58
BIJLAGEN.....	59
BIJLAGE 1 – INRICHTINGSPLAN	60
BIJLAGE 2 – TOELICHTING (FINANCIEEL) PARTICIPATIE MODEL POWERFIELD	61
BIJLAGE 3 – ADVIES HET OVERSTICHT	65
BIJLAGE 4 – COMMUNICATIE RONDOM ZONNEPARK HOEVENWEG DALFSEN	66
BIJLAGE 5A EN 5B – TOETSING WET NATUURBESCHERMING (2017) EN ACTUALISATIE (2020)	67
BIJLAGE 6 – VORMVRIJE M.E.R.-BEOORDELING	68
BIJLAGE 7A EN 7B – AERIUS-BEREKENING	69

1. Inleiding

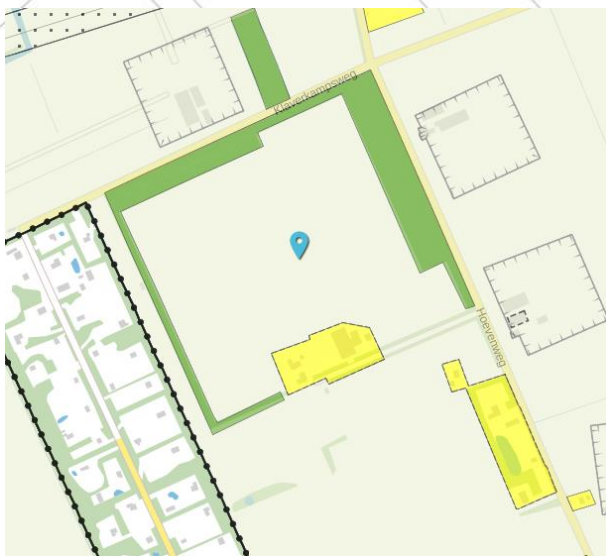
1.1 Aanleiding

De Nederlandse overheid heeft een grote ambitie op het gebied van duurzaamheid. In het Energieakkoord is afgesproken dat het aandeel hernieuwbare energieopwekking in 2020 14% moet zijn, en in 2023 16%. Ook de provincie Overijssel wil in 2020 het doel bereiken om 20% nieuwe energie uit biomassa, bodem, wind en zon te halen. Daarom biedt de provincie de mogelijkheid om in het buitengebied tijdelijke zelfstandige opstellingen van zonnepanelen te realiseren. Het gaat daarbij om opstellingen van zonnepanelen voor een periode van 25 jaar op een manier die omkeerbaar is en waarbij de oorspronkelijke bestemming gehandhaafd blijft. Ook de gemeente Dalfsen stimuleert de opwekking van duurzame energie en heeft hiertoe ook specifiek beleid opgesteld.

PowerField is gevestigd in Dokkum en realiseert grondgebonden zonneparken. In deze zonneparken wordt duurzame elektriciteit opgewekt, waarmee wordt bijgedragen aan het behalen van de overheidsdoelstellingen op dit gebied. PowerField heeft het initiatief genomen om een grondgebonden zonnepark van bruto circa 14 hectare groot te realiseren aan de Hoevenweg 15b in de gemeente Dalfsen. De locatie is zorgvuldig gekozen (een belangrijke reden is het feit dat de locatie in vrijwel zijn geheel is omsloten door groensingels) en wordt door aanvullende maatregelen landschappelijk ingepast. Door het realiseren van dit zonnepark wordt een deel van de opgave naar een duurzame energievoorziening in Dalfsen ingevuld.

1.2 Geldend planologisch regime

Het plangebied ligt in het bestemmingsplan 'Buitengebied Dalfsen' (vastgesteld op 24 juni 2013) en heeft de enkelbestemming 'Agrarisch' (zie figuur 1). Daarnaast is op de locatie van de woningen een enkelbestemming 'Wonen' met een maatvoering, maximaal 2 wooneenheden opgenomen. De locatie van het zonnepark wordt daarnaast omzoomd door een forse groenstrook, die een enkelbestemming bos heeft.

Figuur 1 Uitsnede verbeelding geldend bestemmingsplan (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

Het opwekken van duurzame energie is binnen de regels van het bestemmingsplan niet toegestaan. Daarom wordt met een omgevingsvergunning volgens artikel 2.12 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), eerste lid onder a, sub 3° afgeweken van het geldende bestemmingsplan. Deze afwijking van het bestemmingsplan moet gemotiveerd worden met een ruimtelijke onderbouwing waarin wordt aangetoond dat de ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Deze ruimtelijke onderbouwing voorziet hierin.

1.3 Afwijking van het bestemmingsplan

Voor de gevallen, waarbij buitenplannen afwijken van het bestemmingsplan op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 1° of 2° Wabo niet mogelijk is, biedt artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3 Wabo de mogelijkheid om van het bestemmingsplan af te wijken met omgevingsvergunning als de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. In deze ruimtelijke onderbouwing komen alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening voor dit project aan de orde en toont aan dat het project in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

De ontwikkeling aan Hoevenweg 15b valt niet onder de 'lijst met categorieën van gevallen waarvoor geen vvgb nodig is', die door de gemeenteraad is vastgesteld. Voordat het college een besluit kan nemen moet de gemeenteraad een 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Deze ontwerp vvgb wordt tegelijkertijd met de ontwerp omgevingsvergunning ter inzage gelegd.

De gemeente heeft specifiek beleid opgesteld met betrekking tot zonneparken, waarop in hoofdstuk 3 nader wordt ingegaan. Ook moet een inrichtingsplan worden opgesteld. Het project afwijkingsbesluit moet aan een goede ruimtelijke ordening voldoen. De aanvraag gaat daartoe vergezeld van deze ruimtelijke onderbouwing.

1.4 Planmethodiek en verbeelding

Volgens de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening is een analogoog en digitaal besluitvlak van het projectgebied gemaakt. Er zijn geen bouw- en gebruiksregels opgesteld voor dit plan. De omgevingsvergunning (het besluit) - inclusief deze ruimtelijke onderbouwing - vormen namelijk het directe kader voor het plan.

2. Projectomschrijving

2.1 Beschrijving huidige situatie plangebied

2.2.1 Ligging plangebied in de omgeving

Het plangebied ligt op ongeveer 1,4 kilometer ten noorden van de kern Dalfsen, in het buitengebied (zie figuur twee). Aan de noord- en oostzijde wordt het plangebied begrensd door de Klaverkampsweg en Hoevenweg. Ten westen van het plangebied staan (recreatie)woningen aan de Rosengardeweg. Binnen het plangebied zijn twee woningen aanwezig, te weten de Hoevenweg 15b en 17. Rondom het plangebied staan naast de recreatiewoningen nog enkele burgerwoningen en agrarisch bedrijven. Vanwege een forse groenstrook die het plangebied aan de west- noord- en oostzijde omzoomd, is er vanuit alle windrichtingen vrijwel geen zicht op het plangebied.

De totale oppervlakte van het plangebied betreft circa 26 hectare. In de tabel hierna zijn de kadastrale adressen met bijbehorende oppervlaktes weergegeven.

Kadastraal	Oppervlak (Ha)
Dalfsen N 1591	19,43
Dalfsen N 1592	4,11
Dalfsen N 200	1,19
Totaal	24,73

Lang niet het hele plangebied wordt ingericht als zonnepark. Dit komt doordat bestaande houtsingels intact worden gelaten, de woningen blijven staan en diverse percelen (in overleg met omwonenden) niet zullen worden gebruikt voor het zonnepark. Daarnaast wordt, in overleg met omwonenden en Het Oversticht, extra groen aangeplant rondom het zonnepark. In figuur drie zijn de contouren van het zonnepark weergegeven. Het zonnepark heeft een grootte van bruto circa 14 hectare. Deze oppervlakte wordt niet geheel belegd met panelen. Zo is er bijvoorbeeld ruimte nodig voor (onderhouds)paden.

Figuur 2 Gehele plangebied 26 hectare

Figuur 3 Contour bruto zonnepark 14 hectare

2.2.2 Huidig gebruik gronden in plangebied

De percelen die deel uitmaken van het plangebied zijn momenteel grotendeels agrarisch in gebruik. Een gedeelte van de gronden zijn daarnaast in gebruik voor wonen. Daarnaast wordt het plangebied omzoomd door forse volwassen houtwallen. Binnen deze robuuste groenstructuur zal het zonnepark worden aangelegd (zie figuur 2). Binnen het projectgebied van het zonnepark zijn geen watergangen aanwezig. De gronden horen bij een leegstaand agrarisch bedrijf dat al zeer lange tijd niet meer in gebruik is. De opstallen zijn dan ook in matige staat.

2.2 Het voorgenomen plan

In deze paragraaf wordt het plan voor het grondgebonden zonnepark uiteengezet. Voor het plan is ook een inrichtingsplan opgesteld. Deze is apart bijgevoegd in de bijlagen.

2.2.1 Initiatief voor een zonnepark in de gemeente Dalfsen

PowerField heeft het initiatief genomen om in de gemeente Dalfsen een zonnepark te realiseren. Het realiseren van zonneparken is noodzakelijk om de genoemde overheidsdoelstellingen te behalen. Het alleen toestaan van zonnepanelen op daken is namelijk niet voldoende. Er zijn diverse redenen waarom daken niet geschikt zijn. Ook zijn er nog vele ogenschijnlijk geschikte daken die uiteindelijk toch niet geschikt blijken te zijn. Dit zijn bijvoorbeeld esthetische bezwaren, de aanwezigheid van rieten daken, constructie technische bezwaren, een te klein dakoppervlak en hinderlijke schaduw. Naast zonnepanelen op daken en andere mogelijkheden voor het opwekken van duurzame energie zoals windturbines, kan dit ook gedaan worden door zonneparken.

Met een zonnepark wordt duurzame elektriciteit opgewekt, waarmee wordt bijgedragen aan het behalen van de overheidsdoelstellingen op dit gebied. Onder de kop 'impact zonnepark Dalfsen' wordt hier nader op ingegaan.

2.2.2 De locatiekeuze voor zonnepark Dalfsen

De beoogde locatie is zorgvuldig geselecteerd. Een zonnepark met een dergelijke omvang is niet te realiseren op gronden binnen de kernen van de gemeente Dalfsen. Er zijn geen gronden met een dergelijke omvang binnen de kernen beschikbaar, waarbij de realisatie ook financieel uitvoerbaar is. Over het algemeen is er al bebouwing (of zijn andere functies) aanwezig of is de betreffende grond voorzien voor andere functies.

Daarnaast heeft de gemeente Dalfsen beleid voor zonneparken opgesteld. In dit beleid wordt aangewezen waar het mogelijk is zonneparken te ontwikkelen (zie hoofdstuk beleid). Het plangebied ligt binnen zo'n gebied.

PowerField heeft gezocht naar gronden waarbij het zonnepark goed inpasbaar (ruimtelijk en landschappelijk) en financieel haalbaar is. Hierbij is dit plangebied naar voren gekomen. Daarnaast betreft het plangebied geen natuurgebied en ligt het ook niet in de directe nabijheid van een natuurgebied. Op de gekozen locatie is het park tot slot ook goed te bereiken en wordt het zicht voor omwonenden op de zonnepanelen grotendeels voorkomen door de al bestaande robuuste groenstructuren. Financieel is het daarnaast essentieel dat het zonnepark binnen een relatief korte

afstand wordt aangesloten op het elektriciteitsnet. Hier kan dit op circa 3.500 meter afstand van het plangebied.

2.2.3 Inrichtingsplan zonnepark Dalfsen

Niet de gehele oppervlakte wordt ingericht als zonnepark. PowerField wilde het park, om draagvlak te creëren, sowieso al beperken tot de gronden binnen de houtsingels. Het bos en een gedeelte van de agrarische gronden buiten de singels blijven dus intact. In eerste instantie was het zonnepark groter (ruim 16 hectare) en volgde het exact de contouren van de houtsingels, zie figuur 4.

Figuur 4 Eerste opzet zonnepark

Naar aanleiding van reacties van omwonenden voorafgaand, tijdens en na de inloopavonden en persoonlijke gesprekken is het plan aangepast. Daarnaast heeft de ervenconsulente van Het Oversticht advies gegeven over inpassing van het zonnepark en vormgeving van de bouwwerken en het hekwerk. Deze suggesties en aanvullingen zijn ook meegenomen. Al deze zaken hebben concreet geleid tot de volgende aanpassingen:

- In overleg met omwonenden is het zonnepark aan de zuidwest zijde verkleind zodat het uitzicht vanuit de Hoevenweg 17 behouden blijft;
- Omdat voorafgaand aan de informatieavond een mail is gestuurd vanuit een omwonende die tegen het zonnepark is en ook is gesproken met deze omwonende op de eerste inloopavond, is aangeboden een overleg met deze mensen in te plannen. Op 13 december 2017 heeft dit overleg plaatsgevonden waarbij ook een andere bewoner van de Rosengardeweg aanwezig was. Tijdens dit overleg zijn de bezwaren besproken en is ook de locatie vanuit hun woning(en) bekeken. De houtwal aan de zijde van de Rosengardeweg is minder breed en dicht dan die aan de Klaverkampsweg en Hoevenweg. Met name in de winter wordt dan ook door de houtwal heen gekeken. Beide omwonenden hebben tijdens dit overleg aangegeven niet direct

voorzitter van het plan te zijn, maar dat, als het plan door gaat, ze wel extra landschappelijke inpassing wensen/eisen. Na overleg met omwonenden is het zonnepark aan de westzijde verkleind met circa 10 meter. Deze strook van 10 meter wordt benut voor extra ruimtelijke kwaliteit. Zo is in overleg met hen bedacht dat aan de binnenzijde van de groensingels extra wintergroene beplanting moet komen. Voorgesteld is dit te doen door een extra strook bloemrijk grasland aan te leggen van circa 7 meter. Deze dient deels als landschappelijke inpassing en biedt daarnaast meerwaarde voor flora en fauna zoals insecten en bijen. Achter deze strook komt vervolgens een lage, dichte singel van 3 meter breed en circa 3 meter hoog van hulst. Hulst blijft wintergroen waardoor ook in de winter niet op het zonnepark wordt gekeken. Op deze manier ontstaat een extra natuurlijke bufferzone van 10 meter tot het zonnepark. De voorkeur gaat uit naar het uitvoeren van onderhoud aan de houtwallen waardoor deze verjongen. Grote snoeiwerkzaamheden lijken echter lastig vanwege de Grote Weerschijnvlinder (uit de natuurtoets is naar voren gekomen dat deze aanwezig is in de houtsingels).

- In overleg met Het Oversticht is besloten aan de nieuwe lage dichte singel ook wilde liguster aan toe te voegen en enkele andere inheemse soorten zoals bijvoorbeeld sleedoorn, hazelaar, Gelderse roos, veldesdoorn. Deze struiken zijn besdragend zodat ook hiermee een meerwaarde wordt gecreëerd voor vogels. Er worden geen bomen aangeplant zodat de struikvormers maximaal kunnen blijven groeien. Voorop staat dat deze singel als functie heeft om het zonnepark aan het zicht te onttrekken;
- Tijdens de eerste inloopavond is gebleken dat er geen draagvlak zou zijn voor zonnepanelen in de smalle strook tussen het zonnepark en de Rosengardeweg. Vanwege schaduw van de aanwezige bomen is het plaatsen van zonnepanelen hier ook niet efficiënt. PowerField heeft tijdens in de inloopavond daarom enkele voorstellen gedaan hoe deze ruimte ingevuld kon worden; bijvoorbeeld een speeltuin of een gemeenschappelijke moestuin. Meerdere omwonenden hebben aangegeven hier absoluut geen voorstander van te zijn; zij zien de huidige functie als agrarisch/weiland het liefst behouden. Één van de omwonenden heeft daarbij de suggestie gedaan om deze strook weiland in te zaaien met bloemrijk/kruidenrijk grasland en het plaatsen van bijenkasten. Deze invulling vormt een extra impuls (voor flora en fauna) aan de omgeving van het plangebied en juicht PowerField dan ook toe. Ook past het binnen het beeld van de andere omwonenden zoals zij hadden aangegeven op de inloopavond (geen andere maatschappelijke functie maar behoudt van natuur/agrarisch).
- PowerField is benaderd door een geïnteresseerde die de ondergrond eventueel zou willen laten begrazen door schapen. PowerField staat hier positief tegenover aangezien op die manier een stuk werkgelegenheid ter plekke wordt gecreëerd.
- Aan de zuidoost zijde is het zonnepark op verzoek van omwonenden aan die zijde en advies van Het Oversticht verder verkleind. Hierdoor wordt een vierkant zonnepark gecreëerd met een rustiger beeld. Daarnaast ontstaat er een grotere afstand tot de Hoevenweg 10A en 15. Ook komt het zonnepark daardoor op grotere afstand te staan tot de kwalitatief waardevolle bomenlaan die de oprit begeleid;

- Aan de zuidzijde van het zonnepark zal ook een singel van 7 meter breed en 3-5 meter hoog worden aangelegd, die uit dezelfde soorten bestaat als de aan te planten singel aan de westzijde. Op die manier wordt het zonnepark ook aan de zuidzijde landschappelijk ingepast en vormt deze singel een buffer tussen het zonnepark en Hoevenweg 15b en 17;
- Aan de rand van het zonnepark wordt aan de noord- en oostzijde een onderhoudstrook aangelegd. Doordat deze niet veel gebruikt zal hoeven te worden, wordt deze strook ingezaaid met bloem- en kruidenrijk grasland. Op deze manier worden extra mogelijkheden gecreëerd voor insecten en bijen;
- De zonnepanelen hebben een maximale hoogte van 1,8 meter boven het maaiveld. In Nederland worden de panelen meestal hoger geplaatst (circa 2,5 meter). Bewust is voor deze relatief lage opstelling gekozen, zodat de zonnepanelen minder in het zicht staan;
- Het hekwerk wordt uitgevoerd in een donkere kleurstelling en zal een transparante uitstraling hebben. De bovenkant van het hekwerk bevindt zich op 180 cm en aan de onderzijde wordt 10 cm vrijgehouden zodat klein wild onder het hekwerk door kan verplaatsen. Er zal geen puntdraad worden geplaatst op het hekwerk;
- Het inkoopstation stond in eerste instantie voor aan de Hoevenweg gepland. Het Oversticht achtte dit niet wenselijk dus in overleg met Enexis het inkoopstation verplaatst naar de entree van het zonnepark;
- Er is een hoveniersbedrijf gevestigd aan de Rosengardeweg. PowerField zal bij realisatie van het zonnepark ook deze partij vragen een prijsopgave te geven voor uit te voeren werkzaamheden in het kader van landschappelijke inpassing. Op die manier hoopt PowerField lokale werkgelegenheid te stimuleren.

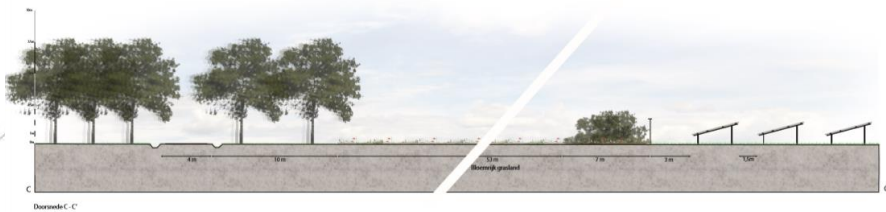
De basis voor dit inrichtingsplan ligt in het relevante overheidsbeleid en het omliggende landschap. Daarnaast zijn bovenstaande aanvullingen/aanpassingen meegenomen naar aanleiding van input van omwonenden en de natuurtoets Wet Natuurbescherming. Ook is afstemming gezocht met de netbeheer Enexis over het plaatsen van het inkoopstation. Tenslotte heeft de ervenconsulent van Het Oversticht een veldbezoek gedaan en geadviseerd over de landschappelijke inpassing. Met al deze informatie is een plan opgesteld dat past in het omliggende landschap en voorziet in de behoefte om het zonnepark aan het zicht te onttrekken. Het inrichtingsplan is bijgevoegd in bijlage 1. Een weergave van het inrichtingsplan en bijbehorende dwarsprofielen is opgenomen in figuur vijf tot en met zeven.

Figuur 5 Inrichtingsplan zonnepark Dalfsen

Figuur 6 Dwarsprofielen A-A'(Klaverkampsweg) en B-B' (Hoevenweg)

Figuur 7 Dwarsprofielen C-C' (inrit zijde Hoevenweg), D-D' (Rosengaardeweg)

Binnenin het park worden enkele onverharde paden aangelegd voor beheer en onderhoud. Het zonnepark moet, verzekeringstechnisch, worden omsloten met een hekwerk. Door te kiezen voor een grofmazig hekwerk ontstaat een transparant beeld. Hierdoor blijft het open beeld behouden en is het hekwerk vrijwel niet zichtbaar vanaf grotere afstand (zie onderstaande figuren acht en negen).

Figuur 8 Voorbeeld hekwerk

Figuur 9 Voorbeeld hekwerk

Het park wordt aan de oostzijde, ter hoogte van de oprit naar Hoevenweg 15b en 17, ontsloten. Bij de ingang van het zonnepark komt een poort in het hekwerk. Bij deze entree wordt ruimte gecreëerd om minimaal twee auto's te laten parkeren (t.b.v. beheer en onderhoud). Daarnaast komt er een transformatorstation. Vanaf het transformatorstation wordt opgewekte stroom via een ondergrondse kabel aangesloten op het elektriciteitsnet circa 3,5 kilometer ten westen van het zonnepark.

2.2.4 Technische gegevens zonnepark Dalfsen

Het beoogde zonnepark is in totaal circa 14 hectare groot. Niet overal kunnen panelen worden geplaatst. Vanwege de hoge aanwezige singels, benodigde onderhoudspaden en tussenruimtes tussen de panelen, is het de verwachting dat PowerField hier een zonnepark van circa 14 MWp (*noot, in de infosheet op bladzijde 18 van bijlage 4 van deze ruimtelijke onderbouwing staat 12 MWp. Dit komt omdat de panelen ten tijde van de informatieavond eind 2017 minder opbrengst hadden dan de zonnepanelen anno 2020*) kan realiseren. Het gaat hierbij om circa 46.000 panelen. Een dergelijk zonnepark op deze locatie kan op jaarbasis circa 13.000 MWh aan stroom produceren. Ter indicatie, dit staat gelijk aan het verbruik van 4.000 gemiddelde Nederlandse huishoudens (verbruik per jaar 3.300 kWh). Daarnaast zorgt het zonnepark voor een vermeden CO₂ uitstoot van circa 7.600 ton per jaar.

Samengevat	
Oppervlakte (Ha)	14
Op te stellen vermogen (MWp)	14
Te verwachten jaarlijkse energie opbrengst MWh)	13.000

Aantal huishoudens	4.000
Vermeden CO2 uitstoot (ton/jaar)	7.600

De panelen krijgen een maximale hoogte van 1,8 meter en worden uitgevoerd in de kleur blauw-zwart. De panelen zullen worden geplaatst onder een hoek van 15° - 35°. De kabels komen op een diepte van circa 40 centimeter.

2.3.5 Bouw

De bouw van het project zal waar mogelijk gedaan worden met lokale partijen. De start van de bouw is onder andere afhankelijk van de vergunningen. Het leggen van de panelen en plaatsen van de omvormers zal enkele maanden in beslag nemen. Om het park aan te sluiten op het net zal Enexis de nodige aanpassingen moeten doen. Deze werkzaamheden kunnen 0,5 á 1 jaar in beslag nemen.

2.3.6 Operationeel

Zodra het zonnepark gerealiseerd is zal het beheerd worden. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het onderhoud van de systemen, maar ook het monitoren van het zonnepark en diverse administratieve werkzaamheden. Het terrein wordt daarbij onderhouden door schapen te laten grazen tussen en onder de panelen. Door deze manier van onderhoud toe te passen wordt het park op ecologisch verantwoorde manier onderhouden en levert het werkgelegenheid op. Ook wordt hiermee invulling gegeven aan de provinciale eis om de gronden meervoudig te gebruiken. Tevens geldt ook hier dat voor het beheer van de ondergrond en groensingels zoveel mogelijk samen zal worden gewerkt met lokale partijen.

2.3.7 Looptijd

De looptijd van het zonnepark betreft 25 jaar. Aan het einde van de looptijd wordt de grond weer opgeleverd zoals hij in gebruik wordt verkregen. Dat betekent dat na het verwijderen van de zonnepanelen en stellages de grond kan worden benut voor ander agrarisch gebruik. Na 25 jaar zijn extra investeringen in het landschap (landschappelijke inpassing) volwassen. Hierdoor heeft het zonnepark bijgedragen aan het behouden en versterken van een robuuste groenstructuur (waar in het verleden groenstructuren juist zijn verdwenen).

2.3.8 Financiering

De ontwikkeling van zonneparken doet PowerField voor eigen rekening en risico. PowerField werkt samen met nationale en internationale investeerders om de financiering van haar projecten rond te krijgen. Deze zullen, samen met PowerField, zorg dragen voor het benodigde eigen vermogen. Daarnaast zal er vreemd vermogen aangewend worden bij banken. Hierbij kan het gaan om de Triodis Bank en de ASN bank, maar ook een grootbank als ING of Rabobank. Deze banken stellen zich de laatste tijd steeds meer ten doel om in duurzaamheid en duurzame energie te investeren. De gunstige rentetarieven die momenteel gelden vergroten de haalbaarheid van grondgebonden zonneparken. Tot slot wordt SDE+ subsidie aangevraagd dat voor dit type projecten is bedoeld.

2.3.9 Lokale participatie

Voor het draagvlak en betrokkenheid biedt PowerField aan de omwonenden de verschillende mogelijkheden om te participeren in het zonnepark. Een uitgebreide toelichting hierop is opgenomen in bijlage 2. Met deze vormen van participatie heeft PowerField getracht draagvlak voor het (inrichtings)plan te krijgen en wil PowerField lusten en lasten eerlijk verdelen.

2.3.10 Impact zonnepark Dalfsen op (lokale) energiedoelstellingen

De provincie Overijssel heeft tot doel gesteld dat in 2035 de bijdrage van duurzame energie aan het totale energieverbruik 35% is. Een gewaagde doelstelling en een enorme opgave waarvoor alle kansen moeten worden aangegrepen. Onderstaand wordt een indruk gegeven van de impact van het zonnepark op het grondgebruik en doelstellingen van de gemeente.

In dit geval bestaat het plangebied uit bos, agrarische landerijen en een voormalig agrarisch woonerf. Het zonnepark van circa 14 hectare groot wordt geplaatst op agrarische grond. Vaak wordt de opmerking gemaakt dat heel veel landbouwgrond verdwijnt door de realisatie van zonneparken. Onderstaande uiteenzetting toont aan dat dit echter zeer summier is (getallen uit het jaar 2015).

De totale grondoppervlakte van de gemeente Dalfsen bedraagt 16.652 hectare. Hiervan bestaat circa 13.430 hectare uit agrarische terreinen. Met de realisatie van het zonnepark (14 hectare) wordt dus slechts 0,1% van de agrarische gronden ingezet voor het opwekken van duurzame elektriciteit (bron: www.cbs.nl).

In de voorgaande paragrafen is daarnaast aangegeven dat het park energie levert voor ongeveer 4.000 huishoudens. Op 1 januari 2020 telde de gemeente Dalfsen 28.585 inwoners (bron: www.cbs.nl). Rekening houdend met 2,2 personen per huishouden, betekent dit dat er ongeveer 12.993 huishoudens zijn in de gemeente. Het zonnepark voorziet daarmee in duurzame elektriciteit dat overeenkomt met een aandeel van circa 30% van de huishoudens in de gemeente Dalfsen. Hierbij is rekening gehouden met het huidige gemiddelde elektriciteitsverbruik. Met alle technologische ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld huisautomatisering en de overgang van brandstof aangedreven naar elektrisch aangedreven auto's zal de behoefte van huishoudens aan elektriciteit in de toekomst waarschijnlijk verder stijgen.

Tenslotte komt slechts ongeveer 15% van het totale energieverbruik voor rekening van huishoudens. De overige 85% wordt gebruikt door industrie, landbouw, transport en tal van andere bedrijven en instanties. Met dit in het achterhoofd houdende, kan worden gesteld dat we er met dit zonnepark nog lang niet zijn. Wel is het zo dat het zonnepark een substantiële bijdrage zal leveren aan de transitie naar een volledig duurzame energievoorziening in de gemeente Dalfsen.

2.3.11 Overige ontwikkelingen mogelijk gemaakt door de ontwikkeling van het zonnepark

Met dit plan wordt de realisatie van een zonnepark mogelijk gemaakt. De totale ontwikkeling gaat echter verder dan dat. Binnen het plangebied is ook een oud agrarisch erf aanwezig dat al zeer lange

tijd leeg staat; al sinds 2006 is het erf niet meer als dusdanig in gebruik. In 2006 is ook de NSW (Natuurschoonwet) status aangevraagd op de landerijen, het plan voor het landgoed is echter nooit gerealiseerd.

Op dit moment staan zowel de schuren als bijbehorende bedrijfswoning leeg. Hierbij slaat het verval toe en verkeren de gebouwen in matige staat. In totaal staat er circa 1.600 vierkante meter aan bedrijfsgebouwen inclusief asbest daken. Daarnaast zijn er kuilvoerplaten aanwezig. Al met al geeft deze situatie een verrommelend beeld (zie onderstaande afbeeldingen).

PowerField start een functieveranderingstraject voor deze locatie op om de oude opstallen te saneren en hiervoor in de plaats een woningbouwkavel te realiseren. Op die manier wordt het ruimtelijk beeld verder versterkt, ontstaat een aantrekkelijker woonerf en wordt door de ontwikkeling van het zonnepark ook een bijdrage geleverd aan het verwijderen van asbest. De procedure voor de functieverandering van het erf staat los van de procedure voor het zonnepark.

3. Beleidsanalyse

3.1 Europees beleid

De behoefte aan energie in Europa groeit, maar de prijzen fluctueren sterk en de toevoer hapert. Bovendien wil de Europese Unie de energiesector milieuvriendelijker maken. Het energiebeleid van de EU richt zich vooral op:

- Continuïteit;
- Concurrentievermogen;
- Duurzaamheid.

De Commissie werkt aan een Europese Energie-unie. Die moet zorgen voor gegarandeerde, betaalbare en klimaatvriendelijke energie voor de burgers en bedrijven in de EU. Energie moet bovendien door de hele EU vrij kunnen circuleren, over de binnengrenzen heen. Door nieuwe technologie, efficiënter omgaan met energie en modernisering van de infrastructuur helpen we de energiekosten te beperken, nieuwe banen en ervaring of kennis te creëren en de groei en export te stimuleren.

Europa moet zich ontwikkelen tot een duurzame, koolstofarme en milieuvriendelijke economie. Het zal het voortouw nemen op het gebied van duurzame energie en klimaatbescherming. Dankzij de Energie-unie kan Europa ook makkelijker gezamenlijke standpunten innemen over wereldwijde energieproblemen. De Energie-unie bouwt voort op het huidige EU-energiebeleid, waaronder het energie- en klimaatkader voor 2030 de Europese strategie voor energiezekerheid.

De EU heeft energie- en klimaatdoelstellingen geformuleerd voor 2020, 2030 en 2050:

Doelstellingen voor 2020:

- de uitstoot van broeikasgassen met minstens 20% verminderen ten opzichte van 1990
- 20% van alle energie opwekken op duurzame wijze
- de energie-efficiëntie met 20% verbeteren

Doelstellingen voor 2030:

- de uitstoot van broeikasgassen met 40% verminderen
- minstens 27% van de energie moet duurzaam worden opgewerkt
- een energie-efficiëntieverbetering met 27-30%
- 15% elektriciteitsinterconnectie (d.w.z dat 15% van alle in de EU opgewekte elektriciteit naar andere EU-landen kan worden getransporteerd)

Doelstelling voor 2050:

- Een vermindering van de broeikasgassenuitstoot met 80-95% ten opzichte van 1990. Het Energiestappenplan 2050 laat zien hoe dit in zijn werk moet gaan.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bevat de visie van het Rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. Het Rijk streeft naar een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn regels opgenomen om het beleid uit de SVIR te verwezenlijken. In de structuurvisie schetst het Rijk ambities voor Nederland in 2040. De ruimtelijke waarden die het nationaal belang waarborgen zijn opgenomen in 13 verschillende belangen. In de structuurvisie wordt ook aangegeven op welke manier het Rijk deze belangen wil verwezenlijken. Dit zorgt voor een duidelijk overzicht in één document gezamenlijk met de doelen die het Rijk heeft opgesteld.

Relevant voor dit plan is dat de vraag naar elektriciteit zal blijven groeien. Vanwege de ambities voor beperking van de CO₂-uitstoot is een transitie naar duurzame, hernieuwbare energievoorziening nodig. Voor het opwekken van energie zal voldoende ruimte gereserveerd moeten worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen (zoals zon) in de totale energievoorziening moet omhoog en deze hebben relatief veel ruimte nodig. In de SVIR wordt de ambitie uitgesproken dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie gevorderd is. Dit plan volgt daarmee de lijn van de SVIR en maakt daarnaast geen inbreuk op de overige nationale belangen.

3.2.2. Barro en Bro

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. In het Barro wordt een aantal projecten die van rijksbelang zijn met name genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven, waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen.

Binnen het Barro worden de volgende onderdelen besproken:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- Kustfundament;
- Grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- Defensie;
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van het de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen. Per 1 juli 2016 zijn er nog enkele wijzigingen van

de Barro van kracht geworden. Deze wijzigingen hebben geen directe invloed op dit plan. Wel is de term 'Ecologische Hoofdstructuur gewijzigd in 'Natuurnetwerk Nederland' ('NNN').

Het voorgenomen plan past binnen het Barro en het Bro.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) opgenomen, door de artikelen 1.1.1. en 3.1.6. Per 1 juli 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd, waarbij een nieuwe vereenvoudigde laddersystematiek geldt.

Met de ladder voor duurzame verstedelijking wordt een optimale en zorgvuldige benutting van de ruimte nagestreefd. Gemotiveerd moet worden hoe een zorgvuldige afweging is gemaakt voor het ruimtegebruik.

Een zonnepark betreft een nieuw element in het Nederlandse landschap. Ondanks dat een zonnepark misschien over kan komen als een stedelijke ontwikkeling, is dit niet het geval. Dit is ook gebleken uit jurisprudentie (de rechtbank Overijssel heeft op 25 april 2018 een uitspraak gedaan dat zonneparken geen stedelijke ontwikkeling betreffen).

Daarbij geldt dat het doel van de ladder voor duurzame verstedelijking het tegengaan van leegstand is (bijvoorbeeld het ontwikkelen van nieuwe kantoren terwijl er nog voldoende braakliggende terreinen of leegstaande panden voorradig zijn). In dit plan is hiervan geen sprake. De voorgenomen ontwikkeling betreft daarom geen stedelijke ontwikkeling als bedoeld in het Bro.

3.2.3 Energieakkoord voor duurzame groei

In het Energieakkoord voor duurzame groei is de basis gelegd voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Het akkoord biedt een langetermijnperspectief met afspraken voor de korte en middellange termijn. Eén van de te realiseren doelen is een toename van hernieuwbare energieopwekking naar 14% in 2020. De ontwikkeling van dit plan levert een bijdrage in de doelstelling van het Rijk om te komen tot een aandeel van 14% duurzaam opgewekte energie in 2020.

3.2.4. Water

3.2.4.1 Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water (KRW), is een Europese richtlijn. Deze richtlijn is bedoeld om de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater in Europa op goed niveau te houden en te krijgen. Het doel is om in 2015 een goede ecologische en chemische toestand voor alle oppervlaktewateren te hebben en een goede chemische en kwantitatieve toestand voor alle grondwateren. Voor grondwater betekent dit

onder meer dat er geen directe lozingen mogen plaatsvinden en de toename van chemische verontreiniging moet worden voorkomen.

Dit plan heeft geen gevolgen voor de doelstellingen uit de Kaderrichtlijn Water.

3.2.4.2 Nationaal Waterplan 2

Het Nationaal Waterplan 2 geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het plan is een volgende ambitieuze stap in het robuust en toekomstgericht inrichten van het watersysteem, gericht op een goede bescherming tegen overstromingen, het voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit, een duurzaam beheer en goede milieutoestand van de Noordzee en een gezond ecosysteem als basis voor welzijn en welvaart. Uitgangspunt is het streven naar een integrale benadering, door economie (inclusief verdienvermogen), natuur, scheepvaart, landbouw, energie, wonen, recreatie en cultureel erfgoed zo veel mogelijk in samenhang met de wateropgaven te ontwikkelen.

Dit plan heeft geen negatieve gevolgen voor de doelstellingen uit het Nationaal Waterplan 2. Voor het zonnepark is het overigens niet noodzakelijk dat de ondergrond optimaal gedraineerd wordt, zoals wel het geval is bij veel vormen van agrarisch gebruik. Daardoor kan er waarschijnlijk meer hemelwater worden geborgen in het plangebied.

3.2.4.3 Waterbeleid 21^e eeuw

Met het Waterbeleid 21^e eeuw wordt ingespeeld op toekomstige ontwikkelingen die hogere eisen stellen aan het waterbeheer. Het heeft twee principes voor duurzaam waterbeheer geïntroduceerd:

- vasthouden, bergen en afvoeren;
- schoonhouden, scheiden en zuiveren.

Vasthouden, bergen en afvoeren houdt in dat overtollig water zoveel mogelijk bovenstrooms wordt vastgehouden in de bodem en in het oppervlaktewater. Vervolgens wordt zo nodig het water tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en pas als vasthouden en bergen te weinig opleveren, wordt het water afgevoerd.

Bij schoonhouden, scheiden en zuiveren gaat het erom dat het water zoveel mogelijk wordt schoongehouden. Vervolgens worden schoon en vuil water zoveel mogelijk gescheiden en als laatste wanneer schoonhouden en scheiden niet mogelijk is, komt het zuiveren van verontreinigd water aanbod.

In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op de wateraspecten en gevolgen van het plan voor de waterhuishouding.

3.2.5 Wet natuurbescherming

De nieuwe Wet natuurbescherming vervangt vanaf 1 januari 2017 drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Doel van de Wet natuurbescherming is driedelig: 1. bescherming van de biodiversiteit in Nederland, 2. decentralisatie van verantwoordelijkheden en 3. vereenvoudiging van regels.

In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op de voor het plangebied relevante natuur aspecten.

3.2.6 Toetsing voorgenomen ontwikkeling aan rijksbeleid

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de beleidskaders benoemd in de SVIR, Barro, de Bro. Vanuit deze beleidsdocumenten en regelgeving zijn geen randvoorwaarden of uitgangspunten die rechtstreeks doorwerken op het voorgenomen plan. Daarnaast draagt het plan bij aan het behalen van de vastgelegde doelstellingen in het Energieakkoord voor duurzame groei. Het plan past binnen de nationale beleidskader over water. In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op relevante wateraspecten en natuuraspecten en welke gevolgen het plan hierop heeft.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Omgevingsvisie Provincie Overijssel

3.3.1.1 Algemeen met betrekking tot duurzame energie

In de Omgevingsvisie 'Beken kleur' (vastgesteld op 12 april 2017), heeft de provincie Overijssel beleid op genomen met betrekking tot duurzame energie. De strekking van het beleid is als volgt:

Installaties voor de opwekking van zonne-energie zijn onmisbaar voor de provinciale doelstelling voor de toepassing van hernieuwbare energie. Uit een oogpunt van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik willen wij zonnepanelen en andere vormen van opwekking van zonne-energie zoveel mogelijk combineren met andere functies, bij voorkeur bebouwing. Daarom is de eerste trede van onze zonneladder dat zonnepanelen in principe geplaatst worden op gronden die bebouwd zijn (dus op daken) of bebouwd kunnen worden (zoals braakliggende bedrijventerreinen).

In Overijssel zien we de volgende mogelijkheden voor zonne-energie:

- *In bestaand bebouwd gebied op daken, dan wel;*
- *In bestaand bebouwd gebied op bedrijventerreinen en braakliggende gronden, dan wel;*
- *In de groene omgeving op bestaande bouwvlakken.*

Nu is al te voorzien dat daarmee op korte termijn – gelet op technische en fiscale beperkingen – slechts in een deel van de opgave voor zonne-energie kan worden voorzien. Daarom bieden wij de mogelijkheid om in de Groene Omgeving tijdelijke zelfstandige opstellingen van zonnepanelen te realiseren. Het gaat daarbij om opstellingen van zonnepanelen voor een periode van circa 25 jaar op een wijze die omkeerbaar is en waarbij de oorspronkelijke bestemming gehandhaafd blijft.

Gelet op de impact die (ook tijdelijke) veldopstellingen van zonnepanelen kunnen hebben op hun omgeving, zal niet alleen de maatschappelijke meerwaarde van het initiatief moeten worden

aangetoond, maar zal er doorgaans ook compensatie moeten plaatsvinden door extra te investeren in de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving.

Het aantonen van de maatschappelijke meerwaarde van een initiatief voor zonnevelden in de Groene Omgeving kan door:

- a. de mate waarin sprake is van meervoudig ruimtegebruik*
- b. maatregelen die getroffen worden om de impact te beperken en/of te compenseren (bijvoorbeeld verlaagd aanleggen of met een houtwal of wal eromheen)*
- c. de mate waarin wordt aangesloten op de karakteristieken van het gebied*
- d. bijdrage aan maatschappelijke doelen (in ieder geval aan de provinciale doelen ten aanzien van duurzaamheid, maar ook aan andere maatschappelijke opgaven)*

Toetsing initiatief aan Omgevingsvisie Overijssel

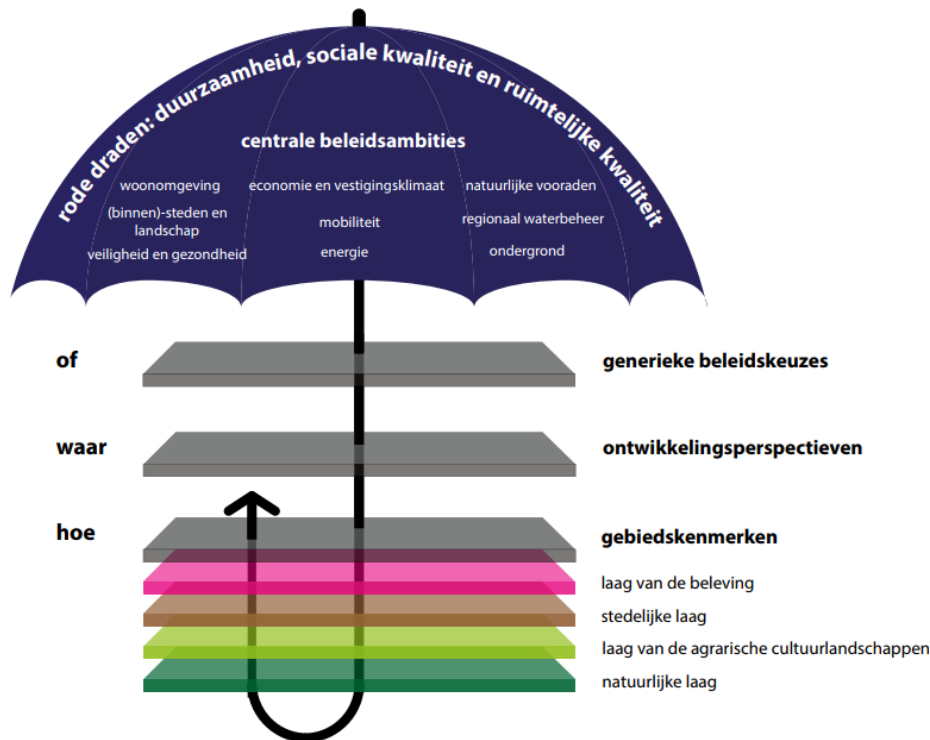
Het zonnepark wordt ontwikkeld in de zogenaamde Groene Omgeving. Het zonnepark wordt ontwikkeld voor de duur van 25 jaar. De ondergrond wordt begraaasd door schapen waardoor er sprake is van dubbel ruimtegebruik. De onderliggende bestemming, Agrarisch, wordt gehandhaafd. Hierdoor kan bij verwijdering van het zonnepark over 25 jaar, de grond volledig benut worden voor welke vorm van landbouw dan ook. De impact van het park op de omgeving is vanwege de al aanwezige beplanting (houtwallen) rondom het zonnepark zeer klein te noemen. Hiermee wordt aangesloten op de karakteristieken van het gebied; het beeld blijft gehandhaafd.

Het zonnepark draagt bij aan het provinciale en gemeentelijke doel om duurzame energie op te wekken. Daarnaast wordt een deel van de gronden (in overleg met omwonenden) ingezet voor maatschappelijke doeleinden waardoor het algehele project aan meerdere maatschappelijke opgaven bijdraagt. Er kan worden geconcludeerd dat het initiatief past binnen de algemene doestellingen in de Omgevingsvisie Overijssel.

3.3.2 Handreiking Kwaliteitsimpuls zonnevelden

Met de opkomst van zonneparken, heeft de provincie Overijssel besloten hiervoor speciaal beleid te ontwikkelen; de handreiking kwaliteitsimpuls zonnevelden. Deze is gestoeld op het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel. Centraal staan de vragen **of** een initiatief mogelijk is, **waar** het past en **hoe** het uitgevoerd kan worden.

Aan de hand van het uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel (zie figuur elf) kan worden bepaald of een initiatief bijdraagt aan de ambities. Hierbij wordt gekeken of het plan past binnen de generieke beleidskeuzes (**of**), de ontwikkelingsperspectieven (**waar**), en gebiedskenmerken (**hoe**).

Figuur 10 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

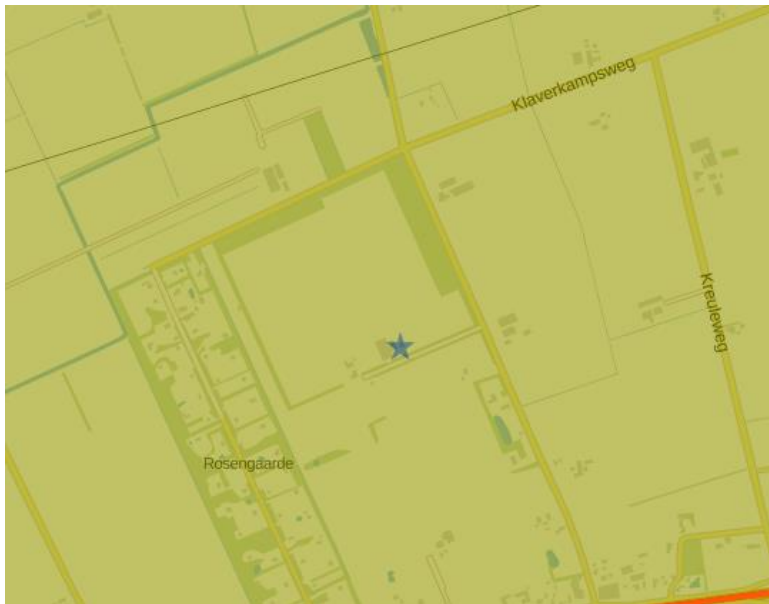
Generieke beleidskeuzes (of)

De Overijsselse zonneladder geeft de voorkeursvolgorde aan voor het opwekken van zonne-energie. Daarbij bestaat trede 1 uit het bestaand gebied op daken, bedrijventerreinen en braakliggende gronden danwel in de Groene Omgeving op bestaande bouwvlakken. Via trede 2 kunnen zonneparken aanvullende daarop ook in de Groene Omgeving, niet zijnde natuur, worden ontwikkeld. De ontwikkeling van het zonnepark past binnen trede twee en is niet in strijd met overige beleidskeuzes zoals schoon drinkwater (het zonnepark heeft geen negatieve invloed op de waterkwaliteit) en droge voeten te garanderen (het zonnepark draagt niet bij aan een verdere verharding van de ondergrond; hemelwater infiltreert ter plekke in de bodem).

Omdat het initiatief past binnen de generieke beleidskeuzes en er nog niet is voldaan aan de energiedoelen, is de of-vraag positief te beantwoorden; er is sprake van een noodzaak.

Ontwikkelingsperspectief (waar)

De provincie onderscheidt zes ontwikkelingsperspectieven. Op voorhand sluit de provincie in geen van de zes ontwikkelingsperspectieven zonneparken uit. Het ligt echter niet voor de hand zonneparken te ontwikkelen binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Omdat het zonnepark niet binnen het NNN ligt, levert de waar-vraag geen belemmering op. Het plangebied ligt in het ontwikkelingsperspectief Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap (zie figuur twaalf). Binnen dit ontwikkelingsperspectief geeft de provincie ruimte aan het ontwikkelen van zonneparken.

*Figuur 11 Zonnepark Hoevenweg Dalfsen gelegen in ontwikkelingsperspectief
Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap*

In figuur twaalf is tevens een blauwe ster te zien; hiermee wordt een landgoed aangeduid. Het aanwezige landgoed betreft een klein landgoed dat uit de Natuurschoonwet (NSW)- rangschikking is voortgekomen uit het gestopte agrarische bedrijf. De realisatie van een NSW-landgoed en zonnepark gaan op het moment van schrijven niet samen. Om die reden wordt de NSW-rangschikking teruggedraaid.

Gebiedskenmerken

Om een goede ruimtelijke inpassing van het zonnepark te waarborgen, worden in de Catalogus Gebiedskenmerken randvoorwaarden gesteld. Hierbij worden de volgende lagen onderscheiden:

1. Natuurlijke laag
2. Laag van het agrarisch cultuurlandschap
3. Stedelijke laag
4. Laag van de beleving

Ad 1 Natuurlijke laag

De gronden van het zonnepark liggen binnen de dekzandvlakte en ruggen (bruin) en Beekdalen en natte laagtes (groen) (zie figuur dertien). De dekzandgronden worden gekenmerkt door relatief grote verschillen tussen hoog/droog en laag/nat gebied. Soms vlak bij elkaar, soms verder van elkaar verwijderd. In de beekdalen en natte laagtes verzamelde het water en ontwikkelden zich moerassen en broekbossen.

Figuur 12 Natuurlijke laag

Norm dekzandvlakte en ruggen:

- Dekzandvlakten en ruggen krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van de hoofdlijnen het huidige reliëf.

Norm beekdalen en natte laagtes:

- Het waterpeil is niet lager dan voor graslandgebruik noodzakelijk is

Richting dekzandvlakte en ruggen:

- Als ontwikkelingen plaatsvinden, dan dragen deze bij aan het beter zichtbaar en beleefbaar maken van de hoogteverschillen en het watersysteem. Beiden zijn tevens uitgangspunt bij (her)inrichting.
- Bij ontwikkeling is de (strekings)richting van het landschap, gevormd door de afwisseling van beekdalen en ruggen, het uitgangspunt.

Richting beekdalen en natte laagtes:

- Beekdalen en laagtes krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van het watersysteem, de waterkwaliteit en voldoende ruimte voor water en indien het bestaande (agrarisch) gebruik dat toelaat natuurlijke dynamiek,
- Als ontwikkeling plaatsvinden in of in de directe nabijheid van beekdalen en natte laagtes, dan dragen deze bij aan extra ruimte voor de dynamiek van het stromende water en het vasthouden van water, aan versterking van de samenhang in het beeksysteem en aan vergroting van de zichtbaarheid, bereikbaarheid en beleefbaarheid van het water. Dit zijn uitgangspunten bij (her)inrichting.

Toetsing voorgenomen ontwikkeling aan natuurlijke laag

Omdat het hele plangebied is omringd met houtwallen en de omgeving door sloten is ontwaterd, is de natuurlijke laag niet goed terug te zien in het beeld. Wel is te zien dat de houtwallen relatief hoger en droger dan de omgeving liggen. De zonnepanelen worden op stellages geplaatst. Hiervoor is het niet nodig om de ondergrond van het plangebied te vergraven. Daarmee wordt het bestaande reliëf intact gelaten. Het waterpeil hoeft niet te worden aangepast. Ook worden geen watergangen gegraven waardoor het bestaande richting van het landschap intact wordt gelaten. Doordat de ondergrond van het zonnepark niet wordt verhard, kan water worden vastgehouden in het gebied. De beleefbaarheid van het water (in de omliggende sloten) wordt in stand gehouden.

Er kan worden geconcludeerd dat het initiatief past binnen de kaders behorend bij de natuurlijke laag.

Ad 2 Laag van het agrarisch cultuurlandschap

De gronden van het zonnepark liggen in het jonge heide- en broekontginningenlandschap. In het landschap werd geweid en werden plaggen gestoken voor in de stal. Na de uitvinding van kunstmest werden de gronden in cultuur gebracht. Het huidige beeld bestaat uit een landbouwontginningenlandschap met open ruimtes, deels omzoomd door boscomplex.

Figuur 13 Laag van het agrarisch cultuurlandschap

Norm jonge heide- en broekontginningenlandschap

- Geen

Richting jonge heide- en broekontginningenlandschap

- Als ontwikkelingen plaatsvinden in de agrarische ontginningslandschappen, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de dragende lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen en ontginningslinten met erven en de kenmerkende ruimtematen.

Toetsing voorgenomen ontwikkeling aan agrarische laag

Het omzoomde plangebied vormt, samen met de ten westen gelegen Rosengardeweg een groene enclave in de omgeving. Het zonnepark wordt gerealiseerd binnen dit bestaande groene kader bestaande uit houtwallen. Deze omzoming wordt in dit plan verder versterkt. Door het zonnepark in zijn totaliteit binnen één ruimte te realiseren, wordt aangesloten bij de aanwezige ruimtematen. De aanwezige karakteristieke bomenlaan en houtwallen blijven behouden. Er kan worden geconcludeerd dat het initiatief past binnen de kaders behorend bij de agrarische laag.

Ad 3 Stedelijke laag

Het plangebied ligt in het buitengebied. Voor de stedelijke laag zijn in dit geval de thema's *verspreide bebouwing* en het *informele en trage netwerk* van toepassing.

Verspreide bebouwing

De agrarische erven hebben van oudsher een hele sterke binden met het landschap. Door eenheid in handelen van boeren ontstonden er samenhangende landschappen, die nu nog steeds herkenbaar zijn. Bijzonder is dat elk landschap zijn eigen erftype heeft: de opbouw van erf, erfbebouwing, erfbeplantingen en relaties met de omliggende gronden zijn specifiek voor het betreffende landschapstype. Naast erven kent het buitengebied losliggende 'gewone' burgerwoningen met veelal een eigen, individueel karakter en eigen verhaal van ontstaan. Door transformatie van erven kan de samenhang tussen erf en landschap vervallen. De erven gaan binnen de landsschappelijke eenheid steeds meer verschillen.

De ambitie is om erven opnieuw te verbinden met het landschap en te verkennen als alternatief woon/werkmilieu. De erven die vrijkomen worden steeds groter. Soms is sloop een goede optie, maar hierdoor worden erven zo klein dat ze kunnen verdwijnen. Deze erven kunnen ook anders gebruikt worden. Door verder te bouwen op de karakteristieken en kwaliteiten van de vaak eeuwenoude erven, ligt hier een kans om unieke, echt Overijsselse woon/werk-, recreatie- en zorgmilieus te ontwikkelen: sterk verbonden met de historie, het omliggende landschap en met veel ruimte voor individuele invulling.

Norm verspreide bebouwing

De norm is dat ontwikkeling van nieuwe erven bijdraagt aan het behoud en ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit overeenkomstig de KGO.

Richting verspreide bebouwing

In de richtinggevende uitspraken staat dat ontwikkelingen die op erven plaatsvinden, bijdragen aan behoud en versterking van de kenmerkende erfstructuur en volumematen. Daarnaast blijft er een duidelijk onderscheid tussen voorkant en achterkant en vindt koppeling van het erf aan het landschap plaats. Bij transformatie van erven kan de ervenconsulent van het Oversticht adviseren over de ruimtelijke kwaliteit.

Informele en trage netwerk

Het informele trage netwerk is het 'langzame' netwerk (wandelpaden, fietspaden, ruiterspaden, vaarroutes) van de provincie, dat delen van het agrarisch cultuurlandschap en het natuurlijke laag toegankelijk en ervaarbaar maakt. De oude zandwegen en paden vormen het basisstramien. Van oudsher verbonden deze routes vaak de kernen met het ommeland en met elkaar. Doordat bepaalde schakels in dit netwerk in de loop van de tijd zijn verdwenen, is er sprake van onderbrekingen.

De ambitie is om het verplaatsingsgedrag te verschuiven van auto naar fiets. Daarnaast ligt er de ambitie om de onderbrekingen op te heffen. Het fiets- en wandelpaden netwerk wordt opnieuw van

de regio samengevoegd tot een compleet systeem. Verbinden van kernen met het buitengebied, ommetjes, gericht op het beleefbaar maken van de directe leefomgeving en het landschap en het verknopen van dit netwerk aan overstapplaatsen aan de hoofd- en regionale infrastructuur.

Norm informele en trage netwerk

De norm is om informele routes en netwerken in beeld te brengen en een beschermende bestemmingsregeling te geven. Bij ruimtelijke ontwikkelingen nabij zandwegen, wandel- en fietsroutes worden onderbrekingen in het netwerk voorkomen. In de richtinggevende uitspraken staat dat wanneer ontwikkelingen plaatsvinden in gebieden dichtbij de stad of dorp, dan dragen deze bij aan het behoud van het padennetwerk. Nieuwe mogelijkheden worden benut.

Toetsing voorgenomen ontwikkeling aan stedelijke laag

De twee bestaande erven binnen het plangebied blijven behouden. De schuren aan Hoevenweg 15b ondergaan op termijn een transformatie. Hierbij zal worden gezocht naar de meest gewenste invulling. Dit betreft een ontwikkeling die los staat van de ontwikkeling van het zonnepark en wordt dan ook door middel van een aparte planologische procedure gerealiseerd.

Ad 4 Laag van de beleving

In de laag van de beleving komen de natuurlijke, functionele en sociale processen bij elkaar. Het plangebied valt hierbij binnen een donkerte gebied. Het geeft een indicatie van het 'buitengebied' van Overijssel, een plek waar het 's nachts nog echt donker is. Daarnaast is aangegeven dat het agrarisch bedrijf op Hoeveweg 15b een landgoed/buitenplaats betreft. In de huidige situatie is eerder te spreken over een landschappelijk interessante locatie. Ook op historische kaarten is te zien dat het erf lange tijd bewoond is. In de huidige status heeft de aanwezige bebouwing relatief weinig waarde.

Figuur 14 Laag van de beleving

Norm donkerte:

- Geen

Norm landgoederen en buitenplaatsen:

- Geen

Richting donkerte:

- In de donkere gebieden alleen minimaal noodzakelijke toepassing van kunstlicht. Dit vereist het selectief inzetten en 'richten' van kunstlicht.
- Veel aandacht voor vermijden van onnodig kunstlicht bij ontwikkelingen in het buitengebied

Richting landgoederen en buitenplaatsen:

- Behoud en herstel van het monumentale en historische karakter van bebouwing, tuinen, parken en het landschap.
- Intensivering van bebouwing kan door middel van de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (zie Omgevingsverordening Overijssel).

Toetsing voorgenomen ontwikkeling aan de laag van de beleving

Ondanks dat de locatie is aangewezen als landschappelijk interessante locatie, is er geen sprake van karakteristieke gebouwen. De bestaande bebouwing op de erven zal echter wel worden behouden. Ook wordt de (oude) landschappelijke structuur behouden. Voor het realiseren van het zonnepark is daarbij geen kunstlicht vereist. In tegenstelling, een zonnepark betreft een 'rustige' ontwikkeling waar weinig rond om heen gebeurt. De aanwezige donkerte wordt hierbij behouden. Er kan worden geconcludeerd dat het initiatief past binnen de kaders behorend bij de laag van de beleving.

Basisinspanning voor zonnevelden

Om aan de basisinspanning te voldoen, moet een inrichtingsplan worden opgesteld dat past binnen onderstaande drie schaalniveaus met bijbehorende ontwerpprincipes. Voor het inrichtingsplan dat is opgesteld is heeft de ervenconsulente van Het Oversticht geadviseerd. Het advies is als bijlage 3 bijgevoegd.

Schaalniveau 1: Het omringende landschap: aansluiten op karakteristieken van het gebied

Het inrichtingsplan voor het zonnepark is opgesteld zodat de aanwezige groene karakteristieken niet worden aangetast. Het zonnepark ligt als een groene enclave in het jonge broek- en heide ontginningenlandschap.

Schaalniveau 2: De directe omgeving: aansluiten op omgeving, maak randen met kwaliteit

De directe omgeving van het zonnepark is vrijwel geheel ingericht met bestaande houtwallen en singels. Daardoor is er op dit moment al sprake van randen met hoge kwaliteit. Ook is het park niet zichtbaar vanaf de weg. Omdat de houtwallen daarnaast volwassen zijn, is weinig onderbegroeiing aanwezig. Om het zicht op het zonnepark weg te nemen, is gekozen voor extra landschappelijke inpassing. Zo wordt naast de houtsingels, eerst een strook bloemrijk grasland aangelegd. Dit zorgt deels voor landschappelijke inpassing voor de onderste 50-60 cm en biedt veel mogelijkheden voor flora en fauna (onder andere insecten). Daarnaast komt een wintergroene, lage (plusminus 2 meter hoog) singel van hulst. Deze belemmert het overige zicht op het zonnepark en biedt ook schuilruimte aan kleine dieren. De overige agrarische gronden rondom het zonnepark blijven in de huidige staat behouden.

Tussen de woningen aan de Rosengardeweg en het zonnepark ligt tenslotte nog een smalle strook weiland. In overleg met omwonenden is er voor gekozen niets aan deze strook te veranderen. Het

agrarische gebruik (begrasd door schapen van een bewoner aan de Rosengardeweg) blijft dan ook behouden. Als extra landschappelijke inpassing en versterking van de natuurwaarden zal ook hier een strook bloemrijk grasland worden ingezaaid.

Schaalniveau 3: Het zonnenveld zelf: eenvoudige hekwerken en poorten, logische opstelling panelen, eenvoudige transformator- en bijgebouwen

De zonnepanelen worden op eenvoudige stellages geplaatst en hebben een maximale hoogte van 180 cm. Door deze geringe hoogte vallen ze niet op in het landschap. De panelen hebben daarnaast allemaal een zuidoriëntatie zodat het beeld rustig is. De omvormers en transformator staan als een geordend principe langs de randen van het zonnepark. Het hekwerk bestaat uit een grofmazig hekwerk in bij het zonnepark passende kleuren (grijs of groen). Hierdoor valt het hekwerk niet op. Daarnaast wordt het hekwerk en het zonnepark gemaskeerd door de landschappelijke maatregelen.

3.3.2 Contouren Programma Nieuwe Energie Overijssel 2017

In 2016 is de provincie Overijssel samen met kernpartners van start gegaan met de ontwikkeling van het Programma Nieuwe Energie Overijssel. Dit programma heeft als doel om in 2023 20% hernieuwbare energie te realiseren en besparings- en efficiencymaatregelen in verschillende sectoren te stimuleren. Hiertoe is een uitvoeringsstrategie opgesteld waarin wordt ingezet op besparing van energie en het opwekken van duurzame energie middels win, zon en biomassa en geothermie.

M.b.t. zonne-energie is de doelstelling 2-3 PJ in 2023. Dit betekent maximaal 1.000 ha aan oppervlak. Dat is minder dan 1% van het oppervlak van Overijssel. Als indicatieve verdeling is 40% op daken aangehouden en 60% in veldopstellingen.

De doelstelling van 600 ha aan veldopstellingen in 2023 lijkt realiseerbaar met een 100 – 200 ha momenteel in de pijplijn (waaronder enkele projecten van PowerField), maar de eerste projecten moeten nog wel gerealiseerd worden. Van groot belang is om een sterk maatschappelijk en politiek draagvlak (juist ook in de gemeenteraden) hiervoor te verkrijgen. Het tijdig betrekken van stakeholders en een transparante open communicatie is hierbij essentieel om vertragingen te voorkomen.

3.3.2 Omgevingsverordening Provincie Overijssel

De Omgevingsverordening Overijssel 2017 regelt dat wat nodig is voor het belang uit de Omgevingsvisie. Het wordt ingezet om bepaalde essentiële onderdelen van het beleid juridisch te borgen. Gemeenten en waterschappen krijgen zoveel mogelijk ruimte daar zelf nadere invulling aan te geven.

In de Omgevingsverordening zijn specifieke regels opgenomen voor de realisatie van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen:

Artikel 2.1.8 Kwaliteitsimpuls zonnevelden

lid 1

In de Groene Omgeving mogen zelfstandige opstellingen van zonnepanelen uitsluitend worden toegestaan als tijdelijk (mede)gebruik van de gronden.

Toetsing initiatief

Het zonnepark wordt voor 25 jaar geplaatst. Daarnaast wordt het geplaatst op gronden die agrarisch gebruikt zullen blijven worden (de ondergrond wordt begraasd door schapen). Er is dus sprake van medegebruik van de gronden. Geconcludeerd kan worden dat het plan past binnen lid 1.

lid 2

Bestemmingsplannen voorzien uitsluitend in de opstelling van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen in de Groene Omgeving als de maatschappelijke meerwaarde is aangetoond én is aangetoond dat het verlies van ecologische en/of landschappelijke waarden in voldoende mate wordt gecompenseerd door investeringen ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving.

Toetsing initiatief

De maatschappelijke meerwaarde van het zonnepark zit hem allereerst in de aantoonbare behoefte aan duurzame energie. Uit het flora en fauna onderzoek dat is opgesteld (zie hoofdstuk 4) blijkt dat er geen negatieve gevolgen zijn voor flora en fauna. Op advies van de Ervenconsulent van Het Oversticht blijven de bestaande houtwallen behouden en worden daarnaast verder versterkt. Daarnaast wordt nog extra geïnvesteerd in de ruimtelijke kwaliteit door in overleg met omwonenden extra landschappelijke inpassing te realiseren en een groot gedeelte van het plangebied niet in te richten als zonnepark. Tevens wordt op een strook weiland tussen het zonnepark en de Rosengaardeweg extra geïnvesteerd in flora en fauna door bloemrijk grasland aan te leggen. Daarmee wordt ook een maatschappelijke meerwaarde gecreëerd. Geconcludeerd kan worden dat het plan past binnen lid 2.

lid 3

De maatschappelijke meerwaarde als bedoeld in lid 2 moet worden onderbouwd vanuit de volgende criteria:

- a) de mate waarin sprake is van meervoudig ruimtegebruik;
- b) maatregelen die getroffen worden om de impact op de omgeving te beperken en/of te compenseren;
- c) de mate waarin wordt aangesloten op de karakteristieken van het gebied;

Toetsing initiatief

Zie voorgaande alinea. De ondergrond blijft agrarisch in gebruik en ook als dusdanig bestemd. Door de ondergrond te laten begrazen door schapen en tegelijkertijd energie op te wekken door het plaatsen van een zonnepark, is er sprake van meervoudig ruimtegebruik. Om de impact te beperken worden investeringen in het landschap gedaan. Deze passen bij de karakteristieken van het gebied. Geconcludeerd kan worden dat het plan past binnen lid 3.

lid 4

In aanvulling op het gestelde onder 2 geldt voor nieuwe ontwikkelingen die plaatsvinden op gronden die vallen binnen het ontwikkelingsperspectief Ondernemen met Natuur en Water en die niet zijn aangeduid als Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)), geldt de voorwaarde dat de compensatie door investeringen ter versterking van ruimtelijke kwaliteit in de omgeving gericht moeten zijn op de versterking van de kwaliteit van natuur, water en landschap.

Toetsing initiatief

Het plangebied ligt niet op gronden met ontwikkelingsperspectief Ondernemen met Natuur en Water of binnen het NNN. Lid 4 is dan ook niet van toepassing.

3.3.4 Omgevingsvisie –Regionaal Waterplan

In de Omgevingsvisie Overijssel zijn twee kaarten opgenomen: Ontwikkelingsperspectieven Omgevingsvisie Overijssel en de functiekaart Water. Op de kaart van de ontwikkelingsperspectieven zijn zoveel mogelijk de functies weergegeven die een rol spelen bij ruimtelijke- en gebiedsontwikkelingen (de oppervlaktewateren, drinkwaterwinlocaties). Op de functiekaart water zijn vooral de gebruiksfuncties opgenomen. In de waterparagraaf wordt het beleid voor het aspect water nader uitgewerkt.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Structuurvisie Buitengebied Gemeente Dalfsen

Op 25 juni 2012 heeft de gemeenteraad van Dalfsen de 'Structuurvisie Buitengebied gemeente Dalfsen' vastgesteld. Hieruit blijkt dat het plangebied in het 'Landschap van de [jonge heideontginningen](#)' (noord) ligt. Voor dit type landschap ziet de gemeente verschillende ontwikkelingsrichtingen, waaronder energie:

Aan initiatieven voor nieuwe duurzame energie-opwekkingstechnieken, zoals kleinschalige windenergie (met beperkte hoogte), wordt meegewerkt voor zover een goede landschappelijke inpassing is gewaarborgd. Ook is er ruimte voor grootschalige zonne-energieopwekking.

Toetsing initiatief aan Structuurvisie Buitengebied Gemeente Dalfsen

Met het initiatief wordt op grootschalige wijze zonne-energie opgewekt. Dit past binnen de structuurvisie.

3.4.2 Beleidsplan Duurzaamheid 2017-2025

De gemeente Dalfsen heeft in april 2017 specifiek beleid vastgesteld op het gebied van duurzaamheid. In dit [beleidsplan duurzaamheid 2017-2025](#), wordt onder andere beschreven hoe de gemeente wenst om te gaan met initiatieven voor zonneparken (zon op maaiveld). De strekking van het beleid is als volgt:

De gemeente Dalfsen is 16.600 hectare groot, daarvan is 12.000 hectare landbouwgrond. Volgens de structuurvisie Dalfsen 2016 ligt 8.000 ha. landbouwgrond in een gebied dat geschikt is voor grootschalige energieopwekking. De totale Dalfser energievraag in 2025 wordt geschat op 2.200 TJ. Om deze hoeveelheid energie op te wekken, is ongeveer 700 ha. zonnepark nodig (9% van het totale areaal). Als eerst alle daken vol worden gelegd met zonnepanelen, is nog 600 ha. zonnepark nodig (7,5% van het totaal). Aanvragen voor zon op maaiveld doorlopen grofweg de volgende stappen:

Toetsing aan kaart structuurvisie Dalfsen 2016

Toetsing aan provinciale regels (o.a. Ladder van zon)

Invulling voorwaarden ruimtelijke inpassing

Invulling voorwaarden draagvlak en participatie

Bestemmingsplan (afwijking of aanpassing)

Het college heeft een positieve grondhouding richting zon op maaiveld. De voorkeur gaat daarbij uit naar lokale initiatieven waarbij de lokale gemeenschap meeprofiteert van de opbrengsten. Om zonneparken op maaiveld mogelijk te maken, is aanpassing of afwijking van het bestemmingsplan nodig. Het college heeft hierin een adviserende rol, de raad is bevoegd. Initiatieven voor zon op maaiveld komen vanuit deze bevoegdheid daarom altijd bij de gemeenteraad terecht.

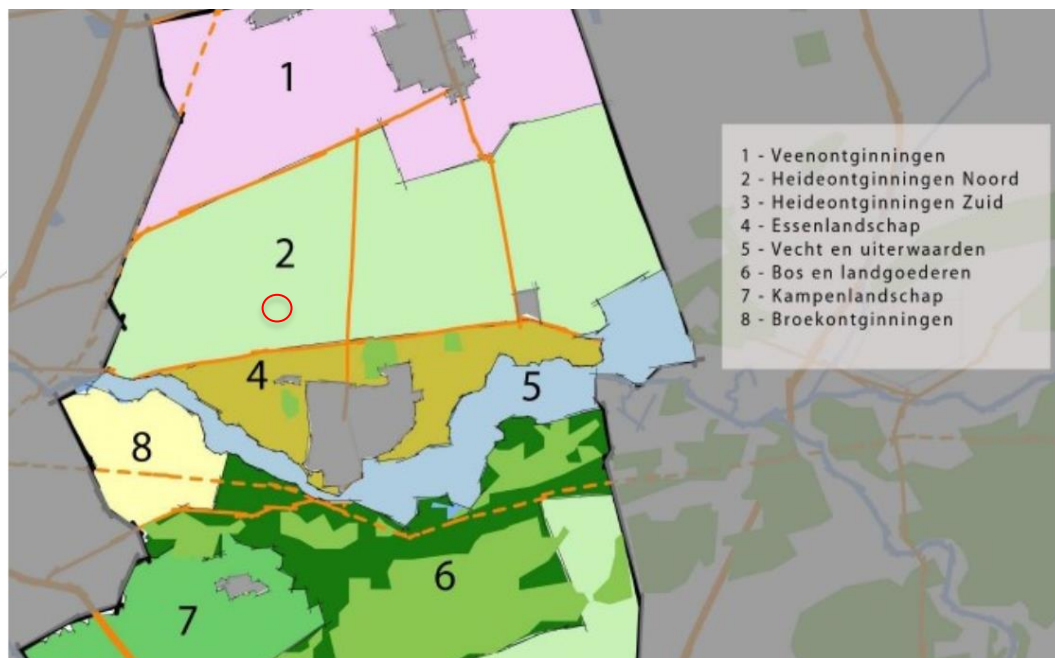
Participeren in energieprojecten buiten de gemeente Duurzame energieopwekking heeft meer kans op regionaal niveau dan op lokaal niveau. De gemeente Dalfsen erkent het belang van de regio voor

duurzaamheid en heeft de laatste jaren de samenwerking met de omliggende gemeenten gezocht. Vanuit Zwolle en de provincie is begin een beweging opgestart om de energieopgave gezamenlijk op te pakken. Dit biedt mogelijk kansen op het maken van grotere slagen dan die binnen de eigen gemeente te maken zijn.

Vanuit het oogpunt van duurzame energieopwekking worden de initiatieven toegejuicht. Er worden echter nog wel een aantal haken en ogen aan de realisatie van de zonne-energie projecten gezien, zoals landgebruik, bestemming van gronden, gebruiksfuncties, financiering, landschappelijke inpassing en maatschappelijke acceptatie. Samen met de initiatiefnemers zoekt de gemeente naar antwoorden op deze vragen en faciliteert en stimuleert de gemeente deze projecten. Binnen de Energieregio wordt speciale aandacht besteed aan zonneparken, zowel op daken als op alternatieve locaties. De gemeente streeft ernaar zonneparken op alternatieve locaties mogelijk te maken, als aan een goede landschappelijke en maatschappelijke inpassing wordt voldaan. De gemeente heeft daartoe een beoordelingskader uitgewerkt.

Beoordelingskader (grote) zonneparken op maaiveld in Dalfsen

Het beoordelingskader voor zonneparken van de gemeente Dalfsen bouwt voort op de provinciale Handreiking Kwaliteitsimpuls Zonnevelden. De handreiking hanteert voor de aanvaardbaarheid van zonneparken de gebiedsindeling van de Structuurvisie Dalfsen 2012. De onderstaande afbeelding geeft een fragment van deze gebiedsindeling weer. De projectlocatie ligt in deelgebied 2 (Heideontginningen Noord). Het gebied is aangewezen als gebied waar ruimte is voor grootschalige zonneparken.

Figuur 15 Fragment kaart kansrijke gebieden (Structuurvisie Dalfsen 2012), met globale ligging plangebied (rode cirkel)

Het basisuitgangspunt is dat het initiatief goed ruimtelijk wordt ingepast. Uitgangspunt is dat de randen met kwaliteit worden ingepast. De installatie aan het zicht vanaf de openbare weg wordt onttrokken. En er sprake is van een logische opstelling van de panelen. Voor zover er sprake is van verlies aan landschappelijke en ecologische waarden, moet dit voldoende worden gecompenseerd.

De maatschappelijke meerwaarde van het zonnepark moet de impact ervan rechtvaardigen. Criteria daarvoor zijn:

- Wordt meervoudig ruimtegebruik voldoende ingevuld?
- Worden voldoende maatregelen getroffen om de impact te beperken of te compenseren?
- Wordt voldoende aangesloten op de karakteristieken van het gebied?
- Is de bijdrage aan maatschappelijke doelen voldoende aangetoond?

Ook moet bovenmatige hinder voor omwonenden worden voorkomen.

Door de gemeente worden beoordeeld:

1. De impact van een voorgenomen veld op nabije omwonenden;
2. De extra belasting die een voorgenomen veld veroorzaakt bovenop al aanwezige belasting op omwonenden (cumulatie effect);
3. De aandacht die aan beide belastingvormen wordt besteed in het overleg tussen initiatiefnemer en omwonenden.

Toetsing en conclusie

Tijdens het voorbereidingsproces is interesse getoond in het onderhouden van het zonnepark middels schapen. Hierdoor wordt extra werkgelegenheid gecreëerd en zal de ondergrond tevens op agrarische wijze kunnen worden onderhouden. Tevens kan gekozen worden voor een extensiever beheer waarmee biodiversiteit wordt verhoogd. Met deze vorm van ander gebruik dan enkel agrarisch grasland, is er sprake van een dubbelfunctie. Naast deze meerwaarde zal het park een ecologische meerwaarde bevatten. Dit doordat extra landschappelijke inpassing wordt gerealiseerd in de vorm van bloemrijk grasland en wintergroene beplanting. Hierdoor worden meer mogelijkheden geboden voor insecten en bijen. Het bloemrijke grasland biedt daarnaast nectar en een windluwe zone voor de Grote Weerschijnvlinder (uit de quiscscan flora en fauna is gebleken dat de randen van de houtsingels een habitat vormen voor de Grote Weerschijnvlinder). Deze beplanting voorziet ook in een visuele afscherming van het zonnepark. Door deze afscherming is de impact voor de omwonenden zo klein mogelijk.

De omwonenden zijn actief over het initiatief geïnformeerd. Zo zijn zij schriftelijk uitgenodigd voor de inloopavond en zijn diverse gesprekken gevoerd met omwonenden. Op basis van de inloopavond en gesprekken zijn diverse wijzigingen aan het plan doorgevoerd:

- Het park is kleiner gemaakt; aan de randen van het zonnepark wordt een strook bloemrijk grasland aangelegd waarmee het onderste gedeelte van de zonnepanelen extra wordt ingepast. Ook vormt deze omzoming een welkome aanvulling t.b.v. flora en fauna. Hiermee vormt deze open zone een overgangszone van het zonnepark naar het omliggende landschap.

- Er wordt extra wintergroene beplanting (Hulst) toegevoegd tussen de strook bloemrijk grasland en het hekwerk van het zonnepark. Deze beplanting zorgt er voor dat het zonnepark verder aan het zicht wordt onttrokken. Deze werkzaamheden worden bij voorkeur door een lokale hovenier uitgevoerd;
- Niet de volledige oppervlakte van het plangebied wordt ingericht als zonnepark; enkele delen/percelen blijven weiland;
- Ten noorden van de Hoevenweg 17 en 15b wordt een groenstrook/singel aangelegd. Hierdoor wordt het zicht vanuit deze woningen op het zonnepark weggenomen;
- Tussen het zonnepark en de Rosengardeweg is een smalle strook open weiland gelegen. Deze strook is vanwege de schaduw van de aanwezige houtwallen niet goed te benutten voor het opwekken van zonne-energie. Daarom heeft PowerField aangeboden deze strook in te zetten voor een (lokale) behoefte. In overleg met omwonenden is ervoor gekozen deze strook te handhaven. Aanwonenden hebben aangegeven graag te willen blijven uitkijken op dit open perceel. Hiermee vormt deze strook weiland een tweede overgangszone naar het zonnepark.

Het zonnepark wordt volledig omzoomd door forse houtwallen. Hierdoor is vanuit verschillende windrichtingen vrijwel geen zicht op het zonnepark. Vanuit de westzijde is er wel enig zicht op het zonnepark, om die reden wordt er extra landschappelijke inpassing gerealiseerd. Er is geen sprake van een cumulatief effect, aangezien er nog geen andere zonneparken op korte afstand (binnen het zicht) worden of zijn gerealiseerd.

Voor het project worden de mogelijkheden van participatie via de postcoderoos onderzocht. Dit vraagt naast de technische mogelijkheden ook om voldoende vraag vanuit de omgeving om te participeren.

3.4.3 Landschapsontwikkelingsplan (LOP)

In het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) is een visie op het landschap in het buitengebied van Dalfsen uitgewerkt in wensen en projecten. Het LOP is een gemeente dekkende visie op de landschappelijke ontwikkeling van zeven verschillende deelgebieden. In het LOP is per deelgebied een beschrijving van het landschap gegeven. Ook is aangegeven wat de karakteristieken van landschap in het betreffende deelgebied zijn en welke ontwikkelingen en welke kansen en bedreigingen er zijn. Het LOP vormt daarmee een hulpmiddel voor het behouden en verbeteren van de kwaliteit van het landschap. Hierin wordt, uitgaande van de bestaande kwaliteit, de gewenste ontwikkeling vastgelegd.

Toetsing initiatief aan LOP

Om het zonnepark landschappelijk goed in te passen, is een concept inrichtingsplan opgesteld. Dit inrichtingsplan is getoetst door de ervenconsulent van Het Oversticht, waarbij het beleid zoals opgenomen in het landschapsontwikkelingsplan in ogenschouw is genomen. Dit advies van Het Oversticht is opgenomen in bijlage 3. Vervolgens is het inrichtingsplan hier op aangepast, zodat deze in lijn is met het advies van Het Oversticht en het LOP.

3.4.5 Welstandsnota

Om de kwaliteit van de gebouwde omgeving te bewaken is door de gemeente Dalfsen beleid geformuleerd. Dit welstandsbeleid is opgenomen in de op maart 2014 vastgestelde Welstandsnota. De hoofddoelstelling van het beleid is een ruimtelijke doorvertaling van de missie en visie van de gemeente Dalfsen: 'Bij uitstek Dalfsen'. Hierin is aangegeven dat de gemeente staat voor ruimtelijke kwaliteit. Dalfsen moet een plek uit duizenden zijn, niet een plek als duizenden. De gemeente handhaaft een kwaliteitsniveau dat uitgaat van de huidige aanwezige gebouwde en ongebouwde kwaliteit, waarbij op sommige plekken de kwaliteit kan worden aangescherpt. Deze hoofddoelstelling is per gebied verder uitgewerkt in het daar geformuleerde welstandsbeleid.

Toetsing Welstandsnota

Op het moment van het schrijven van de welstandsnota, waren zonneparken nog geen bekend fenomeen. Er worden alleen criteria gesteld voor kleinschalige opstellingen nabij woningen. De Welstandsnota biedt voor het voorliggende plan dan ook niet direct uitgangspunten waarmee rekening gehouden moet worden. Ter beoordeling is het plan voorgelegd aan de Welstandcommissie (Het Oversticht). Deze is akkoord met het opgestelde inrichtingsplan.

3.4.6 Leidraad participatie voor initiatiefnemers (november 2019)

De gemeente Dalfsen wil dat inwoners in een vroeg stadium betrokken worden bij de voorbereiding van ruimtelijke ontwikkelingen in hun omgeving. Op dat moment kan er ook nog iets met de inbreng van de inwoners en andere partijen worden gedaan. Om hier invulling aan te geven heeft de gemeente een 'leidraad participatie voor initiatiefnemers' opgesteld. Hierin is een stappenplan met 11 stappen opgenomen dat moet worden doorlopen.

Toetsing initiatief aan Leidraad

Ondanks dat een deel van het proces rondom dit zonnepark zich afgespeeld heeft voordat de leidraad is vastgesteld door de gemeenteraad, heeft initiatiefnemer in feite wel de verschillende stappen doorlopen. Onderstaand is hierop per stap een toelichting opgenomen. Voor een volledig beeld verwijzen wij naar de communicatiedocument in bijlage 4.

De voorbereiding (stappen 1 t/m 4)

Stap 1 Breng belanghebbenden in beeld

Voordat PowerField is begonnen met het uitwerken van de plannen voor het zonnepark is bekeken welke belangen er in de omgeving spelen. Uit deze analyse is naar voren gekomen dat er in principe een aantal 'kringen' van omwonenden zijn; degenen die direct aan het plangebied grenzen (binnen circa 50 meter afstand tot het zonnepark) en hier ook op uit kijken, omwonenden die op ruimere afstand wonen (minimaal circa 70 meter) en vanuit hun woning minder tot geen zicht op het plangebied hebben vanwege de omliggende houtwallen. Tenslotte zijn er overige omwonenden die op een grotere afstand, tot circa 500-1000 meter wonen. Deze woningen kijken (vrijwel) niet op het plangebied uit.

Van de eerste categorie is er één omwonende, wonend aan de Hoevenweg 17/19.

De tweede categorie bestaat uit meerdere adressen, namelijk de bewoners van de Rosengardeweg, een aanwonende aan de Klaverkampsweg en enkele bewoners aan de Hoevenweg. Hieronder vallen tevens enkele (agrarisch) bedrijven.

De derde categorie betreffen adressen aan bovengenoemde wegen, inclusief woningen en (agrarisch) bedrijven nog verder weg. Deze categorie zal weinig tot geen hinder van het zonnepark ondervinden.

Er is geen Lokaal Belang dat de belangen van specifiek deze omgeving behartigd.

Ook ligt het plangebied niet in of nabij beschermd natuurgebied, waardoor een Landschap Overijssel niet direct als belanghebbende wordt gezien.

Tenslotte zijn er uiteraard nog overige belanghebbenden zoals de gemeente, provincie en het waterschap. In het kader van de planologische procedure is vooroverleg gevoerd met deze partijen.

Stap 2 Breng mogelijke belangen van belanghebbenden in beeld

Uit stap 1 is gebleken dat er meerdere categorieën van belanghebbenden zijn, met daarbinnen verschillende belangen.

Categorie 1: Zoals PowerField ook veronderstelde, is uit persoonlijke gesprekken gebleken dat leefgenot en uitzicht van groot belang is voor deze bewoners.

Categorie 2: Voor deze categorie speelt uitzicht tevens een belangrijke rol. Daarnaast zullen er zorgen zijn voor geluidsoverlast (vaak gehoord).

Categorie 3: Deze categorie zal dermate weinig zicht hebben op het plangebied dat zij geen hinder zullen ondervinden. Een belang dat zij hebben is het voorkomen van eventuele overlast.

Voor de overige belanghebbenden (overheidspartijen) geldt dat zij het belang hebben hun taken uit te kunnen voeren. Het belang van de gemeente is het realiseren van duurzame energie op de juiste plek (deze plek past binnen het vastgestelde beleid) en met zoveel mogelijk draagvlak. Het is daarbij van belang dat het project binnen de gestelde beleidskaders past.

Het belang van de provincie is tevens de realisatie van duurzame energie, binnen de gestelde beleidskaders.

Het belang van het waterschap is dat zij niet worden belemmerd in het uitvoeren van eventuele werkzaamheden.

Stap 3 Wat is de impact van uw initiatief op de omgeving?

Het zonnepark op deze locatie kan worden gezien als een 'groot initiatief'. De impact is echter voor een groot deel van de belanghebbenden klein. Categorie 1 en een aantal omwonenden vanuit categorie 2 hebben nu (goed) zicht op de locatie. Het grootste gedeelte heeft dit niet vanwege de ligging van het plangebied binnen forse groensingels. Buiten kijf staat dat de impact voor categorie 1, de bewoners van Hoevenweg 17/19 veruit het grootst is.

Stap 4 Waarover kunnen belanghebbenden nog meedenken?

PowerField ontwikkelt haar plannen graag in overleg met omwonenden en andere belanghebbenden. Wel is het zo dat PowerField in principe vasthoudt aan de gekozen locatie. De locatie voor een zonnepark wordt namelijk niet willekeurig gekozen, hier gaat een uitgebreide selectieprocedure aan vooraf. Hierbij spelen vele criteria mee zoals bijvoorbeeld de afstand tot woningen, landschappelijke inpasbaarheid, afstand tot de netaansluiting en het al dan niet passen van de locatie binnen bestaand beleid. Tenslotte is PowerField ook nog afhankelijk van welke gronden er in de markt worden aangeboden. PowerField krijgt dan ook dagelijks locaties aangeboden maar door deze criteria valt het overgrote merendeel van locaties af.

Daarnaast merkt PowerField bij veel ontwikkelingen dat er relatief snel een 'NIMBY' (Not In My BackYard) effect optreedt. De meeste mensen beseffen dat er iets moet gebeuren; Nederland staat in Europa bijna onderaan wat betreft het opwekken van duurzame energie. Op het moment dat er echter concreet initiatieven worden ondernomen hebben veel mensen er toch wat moeite mee dat het in hun eigen leefomgeving plaatsvindt.

Het plangebied ligt in een gebied dat in het beleid is aangewezen voor grondgebonden zonneparken (zie figuur 15).

Het plangebied ligt in een groene kamer in een verder zeer open agrarisch landschap. Dit biedt kansen voor landschappelijke inpassing van het zonnepark; zo zal het grotendeels niet te zien zijn, zelfs al in de huidige situatie zonder extra landschappelijke inpassing.

PowerField wil omwonenden graag mee laten denken over het zonnepark en staat daarbij open over de vorm van landschappelijke inpassing, betrekken van lokale ondernemers (wanneer mogelijk) bij de realisatie maar ook juist bij het onderhoud van het zonnepark. Hierbij kan gedacht worden aan lokale loonwerkers en hoveniers voor het grondwerk en realiseren en onderhouden van de landschappelijke inpassing of beheren van de ondergrond met schapen.

Suggesties worden daarbij zoveel als mogelijk overgenomen, mits akkoord vanuit de verschillende overheden (gemeente, waterschap, provincie). Wat betreft landschappelijke inpassing gaat het dus niet alleen om informeren en raadplegen, maar beslist de omgeving zelf mee hoe hier invulling aan te geven.

Ook staat PowerField er voor open de contouren van het zonnepark te veranderen wanneer dit wenselijk is. Op die manier wordt het zonnepark soms verlegd of verkleind. Bij dit project heeft dit uiteindelijk geleid tot een verkleining van het zonnepark (grotere afstand aangehouden tot de houtsingels, oprijlaan en Hoevenweg).

De familie die woonachtig was aan de Hoevenweg 17 te Dalfsen, heeft in een vroegtijdig stadium (tijdens de planuitwerking) aangegeven niet 'midden' in een zonnepark te willen wonen. PowerField heeft in overleg landschappelijke oplossingen aangeboden, maar dat was voor de familie alsnog een te grote inbreuk op hun leefomgeving. Gezien de korte afstand van de woning tot het zonnepark hebben wij aangeboden de woning te kopen. Deze heeft PowerField thans weer met verlies doorverkocht aan een jong gezin die geen bezwaar heeft tegen een eventuele komst van een zonnepark.

Hieruit komt naar voren dat PowerField graag op uiteenlopende manieren laat meedenken in het plan.

Stap 5 Groot initiatief: maak een afspraak met de gemeente!

PowerField heeft een groot gedeelte van het proces doorlopen voorafgaand aan de nieuwe leidraad. Onder de oude leidraad was de toewijzing van een ruimtetechnicus nog niet opgenomen. Wel heeft PowerField vanaf het begin van het proces nauw contact onderhouden met het ambtelijk apparaat van de gemeente Dalfsen. Samen met hen is bekeken op welke wijze het participatieproces opgepakt zou kunnen worden.

Stap 6 In gesprek met belanghebbenden

Met de bewoners van de Hoevenweg 17/19 is PowerField vanaf het eerste moment in gesprek gegaan om te bespreken wat zij van de plannen vinden, hoe zij hun toekomst zien (hier blijven wonen of verhuizen naar elders) en hoe zij het zonnepark eventueel landschappelijk ingepast zouden willen hebben. Zoals hiervoor beschreven is de uitkomst uit deze gesprekken dat PowerField de woning heeft aangekocht zodat de familie elders kon gaan wonen.

Naar aanleiding van de eerste gesprekken met de direct omwonenden en gemeente Dalfsen is besloten een inloopavond in het Roode Hert te organiseren die voor iedereen vrij toegankelijk was. 83 omliggende adressen aan de Rosengardeweg, Hoevenweg en Klaverkampsweg zijn hierbij per persoonlijke brief uitgenodigd. Daarnaast is 1 week van tevoren een advertentie/uitnodiging geplaatst in de Oprechte Dalfser Courant en is de uitnodiging op 21 november ook op de website van Vechtdal Centraal geplaatst. Ook de gemeenteraad van Dalfsen is via de griffie van de inloopavond op de hoogte gesteld.

Circa 70 bezoekers hebben de avond bezocht, waaronder diverse raadsleden. Op diverse tafels is informatie neergelegd over het zonnepark, landschappelijke inpassing en (financiële) participatie. Ook zijn handouts neergelegd met daarop beknopt de informatie, zodat mensen ook thuis nog rustig konden lezen wat het plan inhoudt. Daarnaast zijn reactieformulieren en (financiële) participatieformulieren neergelegd.

Tijdens de avond is met twee bewoners van de Rosengardeweg gesproken die grenzen aan het stuk weiland dat niet zal worden ingericht als zonnepark (de strook weiland tussen het zonnepark en de Rosengardeweg). PowerField had voor dit weiland het voorstel om de invulling ervan (bijvoorbeeld een speeltuin, gemeenschappelijke groentetuin of iets dergelijks) neer te leggen bij omwonenden. Beide bewoners hebben aangegeven het prettig te vinden dat er op deze locatie geen zonnepark wordt ontwikkeld. Een andere maatschappelijke functie vonden zij echter ook niet wenselijk; het liefst behouden ze het huidige uitzicht (weiland/agrarisch/natuur). PowerField heeft invulling gegeven aan hun verzoek door juist géén alternatieve maatschappelijke functie op deze plek te ontwikkelen.

Tijdens de inloopavond is met enkele omwonenden gesproken die op het plangebied uitkijken. Eén daarvan heeft naar aanleiding van de uitnodiging voor de informatieavond ook een mail waarin zij aangeven geen voorstander van het zonnepark te zijn. Deze mail is ondersteund met foto's vanuit hun woning/kavel en is ook aan het algemene emailadres van de gemeente Dalfsen verzonden. Tijdens de avond is met deze personen gesproken en is aangeboden om in een overleg ter

plekke de situatie vanuit hun woning te bekijken. Naar aanleiding van dit overleg is het plan verder aangepast om tegemoet te komen aan de verzoeken van omwonenden.

Er zijn geen reactieformulieren of formulieren voor financiële participatie ingevuld.

Daarnaast is besloten om het plan in samenwerking met de gemeente en een landschapsarchitect van Het Oversticht verder aan te scherpen.

Gedurende de planvorming is daarnaast nog meerdere malen met enkele omwonenden afgestemd over het plan en zijn zij geïnformeerd over het verdere verloop.

Er is contact gezocht met energie coöperatie Dalfsen Stroomt om te bekijken of een gedeelte van het zonnepark (bijvoorbeeld 1 hectare) kan worden gerealiseerd via de postcoderoos. Omdat het plan zich echter nog in een zeer premature fase bevindt waarbij PowerField nog geen antwoord kan geven op de vraag wat een zonnepaneel in dat geval zou gaan kosten, heeft dit nog niet direct tot een concrete samenwerking kunnen leiden.

Naar aanleiding van de eerste inloopavond heeft PowerField met diverse omwonenden gesproken, zowel via mail, telefoon als huisbezoeken. Alle reacties en opmerkingen heeft PowerField getracht zo goed mogelijk te verwerken in het inrichtingsplan.

Vervolgens is een twee inloopavond georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst is het definitieve plan getoond en is aangetoond wat voor wijzigingen er allemaal zijn doorgevoerd naar aanleiding van de eerste inloopavond, gesprekken met omwonenden en overleg met de gemeente, provincie, waterschap en Het Oversticht. Tijdens deze inloopavond heeft PowerField tevens informatie verschaft over financiële participatie en de te ontwikkelen bouwkevel.

Naar aanleiding van deze avond zijn er twee formulieren voor financiële participatie ingevuld. Er zijn geen reactieformulieren ingevuld.

PowerField zal tijdens de inzagetermijn van de ontwerpvergunning een opnieuw inloopmiddag/avond organiseren.

Stap 7 Maak een kort verslag van elk gesprek en vraag om een schriftelijke reactie van de belanghebbende

PowerField heeft een communicatiedocument opgesteld waarin is opgenomen met wie wanneer gesprekken zijn gevoerd. Ook zijn van de inloopavonden korte verslagen gemaakt. Zie hiervoor bijlage 4.

Stap 8 Koppel aan uw gesprekspartners terug wat u met hun opmerkingen gaat doen en waarom.

Omdat het plan naar aanleiding van de eerste inloopavond, de gesprekken met omwonenden en overige stakeholders (diverse overheden maar ook het advies van Het Oversticht) behoorlijk wat

wijzigingen heeft ondergaan, is een tweede inloopavond georganiseerd. Tijdens deze tweede avond heeft PowerField laten zien wat er met reacties/verzoeken is gedaan en waarom.

Ook is er een voorstel gepresenteerd voor financiële participatie.

Stap 9 Groot initiatief: stel eventueel uw participatieplan bij

PowerField heeft naar eigen idee voldoende mogelijkheden gecreëerd voor belanghebbenden om te reageren op het idee en eigen wensen/verzoeken in te brengen. Zo zijn er individuele gesprekken gevoerd en zijn er twee inloopavonden georganiseerd. De laatste inloopavond verliep rustig en er was geen hele grote opkomst (circa 30 personen verdeeld over de avond).

Om omwonenden en overige belanghebbenden toch nogmaals de gelegenheid te geven in gesprek te gaan met medewerkers van PowerField en het definitieve inrichtingsplan en voorstel voor financiële participatie in te zien, zal PowerField tijdens de inzagetermijn van de ontwerp omgevingsvergunning een inloopmiddag organiseren.

Stap 10 Dien uw vergunningaanvraag in en voeg gespreksverslagen en een samenvatting van de communicatie toe.

In deze paragraaf is uitvoering ingegaan op stappenplan. In bijlage 4 is een samenvatting opgenomen van de communicatie.

Stap 11 Blijf belanghebbenden informeren

Zoals hierboven reeds aangegeven zal tijdens de inzagetermijn van de ontwerp omgevingsvergunning opnieuw een inloopbijeenkomst worden georganiseerd. Ook daar kunnen opnieuw vragen worden gesteld of opmerkingen worden gemaakt.

4. Onderzoeken

4.1 Archeologie

Aardkundige, archeologische en cultuurhistorische waarden moeten zoveel mogelijk worden behouden. Op basis van het verdrag van Malta en de wet op de archeologische monumentenzorg is het uitgangspunt gesteld om archeologisch erfgoed zoveel mogelijk ter plekke te bewaren en maatregelen te nemen om dit te bewerkstelligen. De verstoorder van de bodem is verantwoordelijk voor het behoud van de archeologische resten. Daar waar behoud ter plekke niet mogelijk is, betaalt de verstoorder het archeologisch onderzoek en de mogelijke opgravingen. Voor ruimtelijke plannen die archeologische waarden bedreigen, moeten betrokken partijen in beeld brengen welke archeologische waarden in het geding zijn.

Op 8 september 2018 is de notitie archeologiebeleid gemeente Dalfsen 2017 in werking getreden. Hierbij is tevens de geactualiseerde archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart vastgesteld. Hierbinnen zijn 10 categorieën opgenomen. Onderstaand is een uitsnede van de kaart te zien.

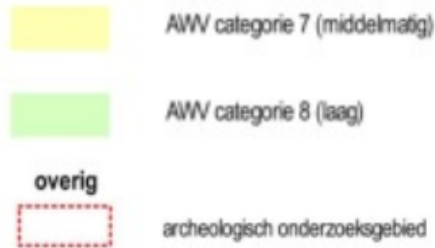

Archeologisch Waardevolle Gebieden (AWG)

AWG categorie 4 (bekende archeologische vindplaats met rondom attentiezone van 50 m)

Archeologisch Waardevolle verwachtingsgebieden (AWV)

Figuur 16 Uitsnede archeologische waardekaart

Uit de uitsnede van de kaart is te zien dat de volgende categorieën van toepassing zijn voor het plangebied:

1. **AWG categorie 4:** bekende archeologische vindplaatsen met rondom een attentiezone van 50m
2. **AWV categorie 7:** middelmatige archeologische verwachting
3. **AWV categorie 8:** lage archeologische verwachting

Ad. 1: Hoevenweg 17 betreft een archeologische vindplaats met rondom een attentiezone van 50m. Hier geldt een onderzoekspllicht bij bodemingrepen dieper dan 0,30m en groter dan 50 m². Rondom het erf van Hoevenweg 17 worden geen ingrepen in de bodem uitgevoerd. Op ruimere afstand (circa 45 m) worden de zonnepanelen geplaatst. Deze worden op stellages geplaatst met palen die in de grond gedrukt worden. Er worden geen ingrepen gedaan met een oppervlakte groter dan 50 m² en dieper dan 0,3m.

Ad. 2: Op een (klein) gedeelte van het zonnepark ligt een middelmatige archeologische verwachting. Hier geldt een onderzoekspllicht bij bodemingrepen dieper dan 0,30m en groter dan 5.000 m². In dit gedeelte van het zonnepark worden stellages geplaatst en wordt er gegraven voor sleuven voor de kabels. Dit zal echter slechts gaan om een geringe oppervlakte die de 5.000 m² niet overschrijdt.

Ad. 3: Op het grootste gedeelte van het zonnepark ligt een lage archeologische verwachting. Hier geldt geen onderzoekspllicht.

Gezien het feit dat projectlocatie een middelmatige en lage archeologische verwachtingswaarde kent en de ingrepen in de ondergrond relatief klein zijn, zijn er geen nadelige gevolgen voor archeologische waarden te verwachten. Nader onderzoek is dan ook niet noodzakelijk.

4.2 Bedrijven en milieuzonering

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat meestal uit het aanhouden van een bepaalde

afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt gewoonlijk de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd, waarin richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar zijn opgenomen.

De voorgenomen ontwikkeling van een zonnepark levert geen hinder of gevaar op voor omliggende gevoelige functies. Wel worden transformators en omvormers geplaatst. Deze worden echter niet aan de randen van het plangebied gesitueerd. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' valt dit onder de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tussen de 10 en 100 MVA'. De grootste richtafstand is die van geluid en bedraagt 50 meter. Voor de omvormers is de vergelijking gemaakt met de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tot 10 MVA'. Voor deze activiteit is in de richtafstanden tabel voor het aspect geluid 30 meter. In dit plan liggen de dichtstbijzijnde woningen op een grotere afstand. Hiermee wordt voldaan aan de richtafstanden.

4.3 Bodem

Sinds 1 januari 2008 is in het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) vastgelegd hoe we in Nederland omgaan met het hergebruik van schone en licht verontreinigde grond en de bescherming van de bodem. Bij de verlening van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan moet worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik. In dit plan wordt geen bezoekerscentrum (of een andere ruimte waarin langdurig mensen verblijven) gerealiseerd. Met betrekking tot het plangebied zijn geen (historische) bodembedreigende activiteiten bekend. Aangenomen kan worden dat de bodemkwaliteit ter plaatse geen probleem zal opleveren voor de beoogde functie. Met betrekking tot het aspect bodem wordt het bestemmingsplan daarmee uitvoerbaar geacht.

4.4 Cultuurhistorie

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, ook cultuurhistorische waarden in het plangebied worden meegewogen bij een afwijkingsbesluit in het kader van de Wet ruimtelijke ordening. Met dit plan worden geen cultuurhistorische waarden gesloopt of aangetast. Er bevinden zich in het plangebied geen rijks- of gemeentelijke monumenten.

4.5 Ecologie

De Wet natuurbescherming heeft als doel het voor de lange termijn beschermen van biodiversiteit. Sommige handelingen en ontwikkelingen kunnen de natuur schaden en zijn daarom krachtens de wet verboden. Is dat het geval dan moet er ontheffing worden aangevraagd voor het overtreden van een verbodsbepaling.

Om te onderzoeken of er gevolgen zijn voor Flora en Fauna, is een toetsing aan de Wet natuurbescherming uitgevoerd in verband met de voorgenomen aanleg van een zonnepark te Dalfsen. Op basis van veldonderzoek (d.d. 26-10-2017) en bronnenonderzoek zijn de effecten van het zonnepark en beoordeeld of voor genoemd initiatief een ontheffing moet worden aangevraagd. De volledige quickscan Flora en Fauna is opgenomen in bijlage 5a. Omdat de quickscan al van enige tijd geleden is en regelgeving in de provincie Overijssel is aangescherpt, heeft op 27 maart 2020 een extra veldinventarisatie plaatsgevonden. Hiermee is het eerdere onderzoek geactualiseerd. Hieruit blijkt dat er vanuit ecologisch oogpunt (opnieuw) geen bezwaren zijn om het zonnepark te realiseren. De rapportage is opgenomen in bijlage 5b.

Bij uitvoering van de werkzaamheden moet rekening te worden gehouden met verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming over van broedvogels, Grote weerschijnvlinder en Steenmarter. Indien de werkzaamheden met inachtneming van de in Hoofdstuk 4 (hieronder opgesomd) genoemde maatregelen worden uitgevoerd wordt overtreding van verbodsbepalingen voorkomen en is een ontheffing van de Wet natuurbescherming niet nodig. Beknopt moeten de volgende maatregelen worden uitgevoerd:

Maatregelen broedvogels met jaarrond beschermd nest

Wetsovertreding kan worden voorkomen door (RVO 2017(i)):

- Ongestoord laten van voldoende ruimte rond het bewoonde nest (wanneer deze aanwezig is, wat niet het geval was tijdens het veldbezoek). De verstoringafstand van een broedende buizerd is minimaal 75 meter bij de meeste activiteiten die onder ruimtelijke inrichting of ontwikkeling vallen. In gevallen waar sprake is van gewenning, bijvoorbeeld bij sommige activiteiten die te kenschetsen zijn als bestendig beheer of bestendig gebruik, kan minimaal 50 meter worden gehanteerd;
- Voldoende geschikt habitat beschikbaar te houden;
- Bij verwijdering beplanting, palen en dergelijke, nieuwe zitposten aanbieden.

Maatregelen broedvogels zonder jaarrond beschermd nest

Wetsovertreding kan worden voorkomen door:

- De werkzaamheden niet plaats te laten vinden in de broedperiode; het grasland waar vogels kunnen broeden buiten het broedseizoen van de algemene broedvogelsoorten maaien. Het broedseizoen loopt globaal van maart tot en met juli;

- Eventueel kan er voor worden gekozen om voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden en voorafgaand aan het broeden het werkgebied tijdelijk ongeschikt te maken voor broedvogels door de vegetatie zeer kort te houden of tevoren te frezen en/of door deze dagelijks te betreden. Dergelijke maatregelen dienen uitsluitend het voorkomen van de vestiging, niet het bestrijden van al aanwezige vogelsoorten. Houdt er rekening mee dat de meeste vogels al in maart met de bouw van een nest beginnen.

Maatregelen Grote Weerschijnvlinder

Wetsovertreding kan worden voorkomen door (Vlinderstichting 2017(i)):

- Minimaal 10 meter afstand houden van de houtwallen bij het plaatsen van de zonnepanelen om verstoring van de soort te voorkomen;
- Bij het eventueel uitdunnen van de houtwallen en bosjes rekening houden met het behoud van de Boswilg en voldoende hoge bomen in de bosrand behouden;
- Eventueel de soort stimuleren door boswilg aan te planten of bestaande boswilgen stimuleren door deze de ruimte te geven om te groeien.
- Door stukken weide open te houden in het plangebied. In Figuur 3 staan aangegeven welke stukken dit zijn.

Maatregelen Vleermuizen

Uitvoering van de werkzaamheden in de periode maart tot oktober heeft een verstrend effect op vleermuizen die het plangebied gebruiken als migratieroute of foerageergebied wanneer dit 's avonds gebeurt. Geadviseerd wordt in deze periode geen werkzaamheden uit te voeren waarbij gebruik wordt gemaakt van kunstlicht.

Maatregelen algemeen voorkomende soorten

Aan de zorgplicht kan worden voldaan door de volgende maatregelen te nemen:

- Bij verstoring van dieren tijdens de werkzaamheden moeten deze de gelegenheid krijgen te vluchten naar een nieuwe leefomgeving.

Als niet aan genoemde maatregelen kan worden voldaan dient wel ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen Natura 2000-gebieden of gebieden die deel uitmaken van het NNN waarop de ingreep een negatief effect zou kunnen hebben.

Toetsing en conclusie ecologie

De in de quickscan opgesomde maatregelen worden in acht genomen. Er zal geen beplanting worden verwijderd, alleen toegevoegd. De maatregelen zullen daarnaast buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Om de habitat voor de Grote Weerschijnvlinder intact te laten wordt het zonnepark op minimaal 10 meter afstand van de houtwallen geplaatst. Direct naast de houtwal wordt een bloemrijke zone van 7 meter aangelegd, welke tevens voorziet in voedsel (nectar) voor de vlinders. Daarnaast

worden diverse stukken van het plangebied niet ingericht als zonnepark waardoor stukken weide open worden gehouden. Door het hanteren van deze werkwijze en inrichting is het plan vanuit ecologisch oogpunt gezien dan ook uitvoerbaar.

4.6 Elektromagnetische straling

Zowel bij de omvormers als de transformatoren zullen extreem laagfrequente elektromagnetische velden (ELF) vrijkomen. Voor elektromagnetische straling bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een voorzorgsprincipe waarbij een grens wordt aangehouden van 0,4 micro Tesla (μT). De GGD-en adviseren om ook bij ander bronnen van ELF-EM velden, zoals onderstations en transformatorhuisjes, dit voorzorgsprincipe te hanteren.

Vandaar het advies om dit voorzorgsprincipe ook te hanteren bij de ontwikkeling van een zonnepark door de afstand van een zonnepark tot woningen en gevoelige bestemmingen zodanig te laten zijn dat de magnetische veldsterkte bij de gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van 0,4 μT komt. Gezien de relatief grote afstand van zowel omvormers als de transformatoren tot de dichtstbijzijnde burgerwoningen gebeurt dat hier niet.

4.7 Externe veiligheid

4.7.1 Algemeen

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport. Het doel van het veiligheidsbeleid is zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken verplicht het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en op termijn ook het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev) gemeenten en provincies bij besluitvorming in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Wet op de ruimtelijke ordening afstand te houden tussen gevoelige objecten (zoals woningen) en risicovolle activiteiten. Geregeld is hoe gemeenten moeten omgaan met risico's voor mensen in de omgeving van een risicobron als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in de risicobron. Afstanden die aangehouden moeten worden, worden bepaald door het plaatsgebonden risico van een risicovolle activiteit. Het ijkpunt voor het groepsrisico wordt bepaald door een oriëntatiewaarde. De externe veiligheid van risicobronnen wordt uitgedrukt in het plaatsgebonden risico en het groepsrisico van de risicobron.

4.7.2 Onderzoek

Om in beeld te brengen of er in het plangebied of in de nabijheid daarvan risicobronnen aanwezig zijn, is de provinciale risicokaart geraadpleegd. Een uitsnede daarvan is weergegeven in onderstaande figuur.

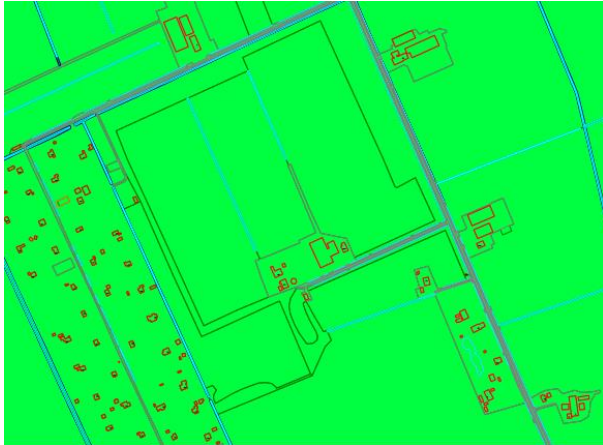
Figuur 17 Uitsnede risicokaart

Uit de risicokaart blijkt dat er in de nabijheid van het plangebied geen risicobronnen aanwezig zijn. Met betrekking tot het aspect externe veiligheid is het plan dan ook uitvoerbaar.

Daarnaast is een zonnepark geen gevoelig object of een inrichting dat formeel een veiligheidscontour kent.

4.7.3 Externe veiligheidsvisie gemeente Dalfsen

In het externe veiligheidsbeleid van de gemeente Dalfsen is uiteengezet op welke manier met het aspect externe veiligheid moet worden omgegaan in ruimtelijke plannen en in milieuvergunningen. In ruimtelijke zin is in het beleid onderscheid gemaakt in verschillende gebiedstypen binnen de gemeente. Zo is er onderscheid gemaakt in woongebieden, bedrijventerreinen, recreatiegebieden en het overige gebied van de gemeente. Daarnaast is onderscheid gemaakt in bestaande en nieuwe situaties. In het kort komt het erop neer dat in woongebieden geen nieuwe risicobronnen worden geïntroduceerd en dat op bedrijventerreinen een nieuwe risicobron kan worden geïntroduceerd als de veiligheidscontour binnen de eigen inrichtingsgrens blijft. Dit betekent dat de bestaande risicobronnen wel mogen blijven, totdat de risicovolle activiteiten op die plek worden gestaakt. In figuur 19 is een uitsnede van de gemeentelijke risicokaart van de gemeente Dalfsen weergegeven.

Figuur 18 Uitsnede gemeentelijke risicokaart gemeente Dalftsen

Toetsing Risicobronnen

Toets aan risicokaart

Het plangebied ligt in het groene gebied. Dit betekent dat externe veiligheid geen rol speelt.

Conclusie

Het plangebied ligt zo ver af van de risicobronnen, zodat externe veiligheid geen rol speelt. Nader onderzoek is niet nodig.

4.7.3 Veiligheid overig

Zoals hierboven beschreven is een zonnepark geen gevoelig object of inrichting dat formeel een veiligheidscontour kent. Wel betreft een zonnepark een inrichting dat energie in de vorm van elektriciteit opwekt en op het elektriciteitsnet levert. Om de veiligheid te waarborgen komt er een (transparant) hek rondom het zonnepark. Dit hekwerk is 1,8 meter hoog en staat op ruime afstand van de zonnepanelen waardoor personen niet bij de zonnepanelen kunnen. Daarnaast wordt het zonnepark niet openbaar toegankelijk, het park kan alleen via een afgesloten poort worden betreden voor regulier beheer en onderhoud. Het park wordt geaard en ondergronds worden elektriciteitskabels (diepte 30-40 cm) aangelegd.

4.8 Geluid

Het aspect geluid speelt een belangrijke rol in de omgevingskwaliteit. Ook is geluid van invloed op het welbevinden van mensen. Hierdoor komt het aspect geluid in veel verschillende wetten (met elk hun eigen reikwijdte) voor. Per 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) in werking getreden. Hierin staat dat inzichtelijk moet worden gemaakt welke geluidsbronnen in het gebied aanwezig zijn en wat de geluidsbelasting is voor woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen zoals onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen. Op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) zijn er drie geluidsbronnen waarmee bij nieuwe ruimtelijke plannen rekening gehouden dient te worden: wegverkeer-, railverkeer- en industrielawaai. Artikel 76 Wgh verplicht er toe om bij ruimtelijke ontwikkelingen die betrekking hebben op gronden binnen een geluidzone over de geluidsbelasting van

de gevel van geprojecteerde geluidsgevoelige bestemmingen de grenswaarden uit de Wgh in acht te nemen.

Een zonnepark betreft geen geluidsgevoelige functie. Het zonnepark hoeft dan ook niet beschermd te worden tegen geluidsoverlast. Anderzijds moet worden beschouwd of het zonnepark niet voor geluidsoverlast zorgt op omliggende, geluidsgevoelige functies. In het plangebied worden zonnepanelen geplaatst. Deze zonnepanelen produceren geen geluid. Daarnaast worden er ook geen installaties opgenomen die een wezenlijke geluidsemissie veroorzaken waardoor nader onderzoek noodzakelijk is. De onderdelen die enig geluid produceren (zoals de omvormers en transformator) worden aan de randen van het zonnepark gesitueerd. Ze liggen hiermee op ruime afstand (ruim 190 meter) van de dichtstbijzijnde geluidsgevoelige bestemmingen. Een akoestisch onderzoek is dan ook niet noodzakelijk.

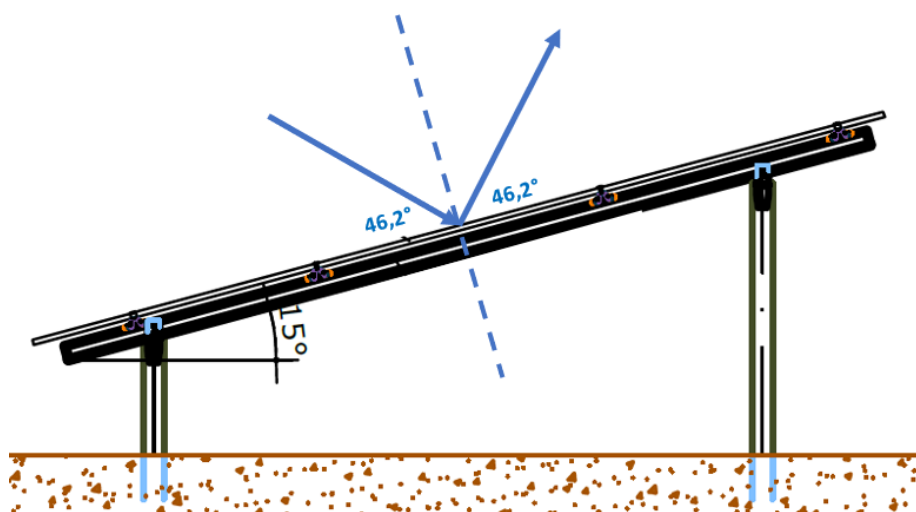
Daarnaast is er, vanwege de hellende positie van de panelen, geen wezenlijke reflectie van omgevingsgeluid. Door de hellende positie kaatst geluid omhoog.

4.9 Lichtreflectie

Van lichtreflectie is geen sprake. De panelen worden maximaal 1,8 meter hoog (boven maaiveld) en worden geplaatst onder een hoek van 15° - 35°. De panelen worden aan het zicht onttrokken door de landschappelijke inpassing. Hierdoor zal er geen reflectie zijn naar de omgeving van het park.

De huidige kwalitatieve zonnepanelen zijn daarnaast voorzien van een anti reflectie coating of folie. Dit zal hinderlijke reflectie voorkomen tijdens normale weersituaties. Als er waterdruppels (parels) op de panelen aanwezig zijn, en de zon gaat op dat moment schijnen, is de ervaring dat er dan nog een risico is van schittering door de waterdruppels. Vaak zal dit verschijnsel van zon en regen tegelijk niet voorkomen.

Tot slot geldt dat op 21 juli de zon op zijn hoogst staat en dan een instralingshoek heeft van 61,2°. Voor reflectie geldt voor gladde oppervlaktes, zoals zonnepanelen, dat de hoek van inval gelijk is aan de hoek van uitval. De panelen worden geplaatst onder een hoek van circa 25°. Omdat de panelen op het zuiden zijn gericht en de zon nooit vanuit het noorden zal invallen zal de reflectie nooit naar beneden zijn gericht. Het volgende voorbeeld (met een hellingshoek van 15°) illustreert dit; de hoek van inval op het paneel is $61,2^\circ - 15^\circ = 46,2^\circ$ ten opzichte van het zonnepaneel. De hoek van uitval is dan ook 46,2° ten opzichte van het zonnepaneel. Hieruit blijkt dat de reflectie omhoog is gericht.

Figuur 19 Illustratie lichtreflectie

overeenkomt met een afstand van circa 70m) komt. Gezien de relatief grote afstand van zowel omvormers als de transformator tot de dichtstbijzijnde burgerwoningen gebeurt dat hier niet.

4.10 Luchtkwaliteit

Het wettelijk kader voor de luchtkwaliteit is sinds 2007 vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) en in de algemene maatregel van bestuur: 'Niet in betekende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM). In titel 5.2 van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geregeld. In dit programma staat onder andere beschreven wanneer en hoe overschrijding van luchtkwaliteitsnormen moet worden aangepakt. In het programma wordt rekening gehouden met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen die binnen het programma passen hoeven niet te worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen. Voor projecten die niet in betekende mate bijdragen aan luchtverontreiniging, hoeft geen onderzoek te worden gedaan naar de luchtkwaliteit.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën opgenomen die niet in betekende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Een project draagt pas in betekende mate bij vanaf een toename van het aantal verkeersbewegingen met ruim 800 per dag (met 5% aandeel vrachtverkeer). Het project betreft de realisatie van een zonnepark. Tijdens de aanleg zal er tijdelijk sprake zijn van een relatief grote toename van het aantal verkeersbewegingen. Na de opening van het park zal het aantal verkeersbewegingen beperkt zijn, beperkter dan bij het huidige agrarische gebruik.

In relatie tot luchtkwaliteit is tevens recentelijk een uitspraak gedaan door Raad van State inzake stikstofdepositie de PAS. Middels een AERIUS-berekening is bekeken of er gevolgen zijn voor de omliggende Natura2000-gebieden. Deze resultaten zijn opgenomen in bijlage 7. Uit de berekening blijkt dat er geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/jaar zijn.

Daarmee staat op voorhand vast dat de activiteiten, nodig voor de realisatie, de exploitatie en vervolgens de ontmanteling van het gewenste plan, in deze “worst-case”-benadering, geen nadelig effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van de omliggende beschermd Natura-2000 gebieden.

De stikstofdepositie ten gevolge van de activiteiten ter realisatie, exploitatie en ontmanteling van het zonnepark vormt daarmee geen belemmering voor het uitvoeren van het gewenste plan. Het voorgenomen plan draagt dan ook niet in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging.

4.11 Milieueffectrapportage

In bijlage C en D van het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan plan-m.e.r.-plichtig, project-m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Daarnaast moet het bevoegd gezag bij de betreffende activiteiten die niet aan de bijbehorende drempelwaarden voldoen, na gaan of sprake kan zijn van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEGrichtlijn milieueffectbeoordeling. In bijlage 6 is een vormvrije m.e.r. beoordeling opgenomen. Hieruit blijkt dat er geen negatieve gevolgen m.b.t. milieu zijn.

4.12 Verkeer en parkeren

Bij dit plan wordt agrarisch gebruikte gronden in gebruik genomen als zonnepark. Dit heeft geen grote gevolgen voor het verkeer en parkeren. Het zonnepark moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden via de ontsluiting, en daarnaast alleen op heel beperkte schaal voor het beheer. Het zonnepark is niet openbaar toegankelijk.

Zonnepark Dalfsen kan op een veilige manier (zonder overlast voor omwonenden) worden ontsloten. Er wordt aangesloten op de al aanwezige Hoevenweg. Het betreft een kleinschalige rechtstreekse, overzichtelijke, ontsluiting op het wegenstelsel, die past bij de schaal van de ontwikkeling. Bij de ingang van het park is (aan de binnenzijde) ruimte aanwezig voor het parkeren van twee voertuigen (voor het beheer en onderhoud).

4.13 Water

4.13.1 Watertoets

In het kader van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is een watertoets verplicht bij gemeentelijke bestemmingsplannen en projectbesluiten. De watertoets is een procesinstrument, waarbij het waterschap en de initiatiefnemer (gemeente) onderlinge afstemming zoeken.

4.13.2 Relevant beleid

Er zijn veel beleidstukken over water vastgesteld. Zowel de provincie, het waterschap als de gemeente stellen waterbeleid vast. De belangrijkste kaders zijn de Omgevingsverordening en –visie van de

provincie Overijssel, het Waterbeheerplan 2016 – 2021 van het Waterschap Drents Overijsselse Delta, het gemeentelijk rioleringsplan en het Waterplan van de gemeente Dalfsen.

4.13.3 Invloed op de waterhuishouding

Binnen het bestemmingsplan worden niet meer dan 10 wooneenheden gerealiseerd. Er vindt geen toename van het verharde oppervlak plaats. Het plangebied bevindt zich niet binnen een beekdal (ca. 1 km afstand), primair watergebied of een stedelijk watercorridor.

Bij nieuwe bouwwerken is de minimale ontwateringsdiepte een belangrijk aandachtspunt. De minimale ontwateringsdiepte is de afstand tussen de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) en het maaiveld.

Binnen het plangebied ligt een beschermingszone van een hoofdwatgang of watgang van het Waterschap Drents Overijsselse Delta. De functie van deze watgang(en) moet te allen tijde worden gegarandeerd. Hierbij wordt rekening gehouden met de beschermingszone van deze watgangen zoals in de Keur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta beschreven. Met betrekking tot deze watgangen gelden de binnen de Keur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta opgenomen gebods- en verbodsbepalingen. Voor werkzaamheden binnen de beschermingszone moet een Watervergunning worden aangevraagd bij het Waterschap Drents Overijsselse Delta. Voor het beheer en onderhoud geldt langs de watgang (vanaf de insteek) een obstakelvrije zone van 5 meter. Via een Watervergunning kan hiervan worden afgeweken.

Voor het dempen van watgangen / sloten (ook die niet in beheer zijn bij het waterschap moet altijd een Watervergunning worden aangevraagd bij het Waterschap Drents Overijsselse Delta.

4.13.4 Voorkeursbeleid hemel- en afvalwater

Oppervlakkige afvoer naar de infiltratievoorziening en infiltratie via wadi's geniet daarbij de voorkeur. Als oppervlakkige infiltratie niet mogelijk is, is ondergrondse infiltratie via bijvoorbeeld een infiltratieriool (IT-riool) of infiltratiekratten een optie. Om wateroverlast te voorkomen moet een voorziening komen (infiltratie en/of berging) met als uitgangspunt een ontwerpeis van minimaal 20 mm per vierkante meter verhard oppervlak.

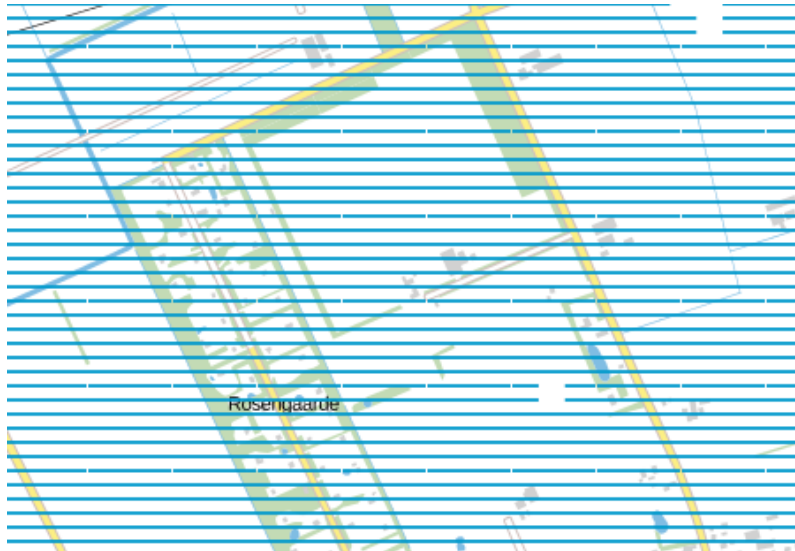
4.13.5 Watertoetsproces

Het Waterschap Drents Overijsselse Delta is geïnformeerd over het plan met het invullen van de digitale watertoets. Het watertoetsresultaat betreft de 'standaard waterparagraaf - korte procedure'. De bestemming en de grootte van het plan hebben geen negatieve invloed op de waterhuishouding en het waterschap geeft een positief wateradvies.

Overstromingsrisicoparagraaf

Het plangebied ligt in een 'Overstroombaar gebied'. Onder overstroombaar gebied verstaan we gebieden die normaal gesproken niet onder water staan, maar kunnen overstromen (tijdelijk onder water staan) als gevolg van een extreme gebeurtenis. Het gaat zowel om buitendijkse gebieden die bij hoogwater overstromen (bijvoorbeeld uiterwaarden) als om de beschermde gebieden achter de dijk (binnendijkse gebieden) die alleen bij een calamiteit onder water komen te staan.

Volgens de viewer van de provincie Overijssel ligt het plangebied in overstroombaar gebied (zie afbeelding 20).

Figuur 20 Uitsnede kaart watergebiedreserveringen, Omgevingsvisie provincie Overijssel

Ruimtelijke plannen die betrekking hebben op het 'Overstroombaar gebied' voorzien alleen in nieuwe stedelijke functies binnen deze gebieden als in het betreffende plan zodanige voorwaarden worden gesteld dat de veiligheid ook al lange termijn voldoende is gewaarborgd. De toelichting op ruimtelijke plannen die betrekking hebben op deze gebieden, voorzien in een overstromingsrisicoparagraaf die inzicht biedt in:

- De risico's bij overstroming.
- De maatregelen en de voorzieningen die worden getroffen om deze risico's te voorkomen dan wel te beperken.

Dit plan betreft de realisatie van een zonnepark. Hierbij worden zonnepanelen op stellages geplaatst. De onderzijde van de zonnepanelen worden op 70 cm hoogte geplaatst. De kabels en omvormers zijn van dusdanige kwaliteit dat deze tegen water kunnen. De kabels liggen immers in de grond en de omvormers hangen onder de panelen/staan in diverse bouwwerken. Een eventuele overstroming zal dan ook geen gevaarlijke situaties opleveren. Daarnaast is er geen sprake van een gevoelige functie. In tegenstelling, het betreft een extensieve functie. In geval van overstroming zullen er dan ook geen mensen hoeven te worden geëvacueerd.

5. Uitvoerbaarheid

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Vooroverleg

In het kader van het overleg ex artikel 3.1.1.Bro en artikel 6.18 Bor moet een projectafwijkingbesluit aan verschillende overheidsinstanties voorgelegd worden. Hierna een korte samenvatting.

Waterschap Drents Overijsselse Delta

Vooroverleg met het Waterschap heeft plaatsgevonden via het invullen van de digitale watertoets op 11 december 2017. De bestemming en de grootte van het plan hebben geen invloed op de waterhuishouding en de afvalwaterketen. Waterschap Drents Overijsselse Delta geeft een positief wateradvies.

Provincie Overijssel

Op 11 december 2017 heeft de provincie Overijssel aangegeven dat het plan bijdraagt aan het provinciale ruimtelijk beleid. Als het plan ongewijzigd in procedure wordt gebracht zien zij vanuit het provinciale belang geen beletselen voor het verdere vervolg van de procedure.

Hiermee is, voor zover het de provinciale diensten betreft, voldaan aan het ambtelijke vooroverleg als bedoeld in het Besluit ruimtelijke ordening.

Veiligheidsregio IJsselland

Vooroverleg met de Veiligheidsregio IJsselland is niet noodzakelijk, omdat externe veiligheid hier geen rol speelt.

Inspraak en omwonenden

Op 29 november 2017 heeft een eerste informatieavond plaatsgevonden. Op deze avond zijn omwonenden en overige belangstellenden geïnformeerd over het voorgenomen plan. Daarnaast hebben er keukentafelgesprekken plaatsgevonden met omwonenden.

Tijdens de inspraakperiode hebben een aantal mensen aangegeven tegen de komst van een zonnepark te zijn. Met hen is in gesprek gegaan om te bekijken hoe bezwaren weggenomen konden worden. Tijdens deze inspraakperiode zijn er ook positieve reacties binnen gekomen.

Op basis van de informatieavond en keukentafelgesprekken, zijn de plannen verder aangescherpt.

De aangepaste plannen zijn tijdens een tweede informatieavond op 11 februari 2020 opnieuw aan geïnteresseerden voorgelegd. Tijdens deze avond zijn er weinig opmerkingen op het inrichtingsplan gekomen. Er waren meer vragen en opmerkingen over de mogelijkheden voor financiële participatie die PowerField daar aanbood. Om die reden is het plan op de punten van financiële participatie nog nader aangescherpt.

Zienswijzen

De ontwerp omgevingsvergunning wordt voor de duur van zes weken voor zienswijzen ter inzage gelegd. Na deze termijn wordt het resultaat van de terinzagelegging in deze ruimtelijke onderbouwing weergegeven.

5.2 Economische uitvoerbaarheid

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is vastgelegd dat ruimtelijke plannen economisch uitvoerbaar moeten zijn. De gemeente Dalfsen heeft een ontwikkelingsovereenkomst met de aanvrager(s) gesloten, waarin is vastgelegd dat de kosten voor de procedure, de landschappelijke inpassing en eventuele kosten voor planschade volledig voor hun rekening komen.

Het is niet nodig een exploitatieplan vast te stellen omdat het kostenverhaal met een ontwikkelingsovereenkomst is geregeld. De economische uitvoerbaarheid van deze ontwikkeling is hiermee voldoende gegarandeerd.

Financiering Zonnepark

De ontwikkeling van zonneparken doet PowerField voor eigen rekening en risico. PowerField werkt samen met nationale en internationale investeerders om de financiering van haar projecten rond te krijgen. Deze zullen, samen met PowerField, zorg dragen voor het benodigde eigen vermogen. Daarnaast zal er vreemd vermogen aangewend worden bij banken. Hierbij kan het gaan om de Triodis Bank en de ASN bank, maar ook een grootbank als ING of Rabobank. Deze banken stellen zich de laatste tijd steeds meer ten doel om meer in duurzaamheid en duurzame energie te investeren. De gunstige rentetarieven die momenteel gelden vergroot de haalbaarheid van grondgebonden zonneparken. Tot slot wordt SDE+ subsidie aangevraagd dat voor dit type projecten is bedoeld. Zoals benoemd heeft het Rijk in 2018 een budget van SDE + vastgesteld van 12 miljard euro.

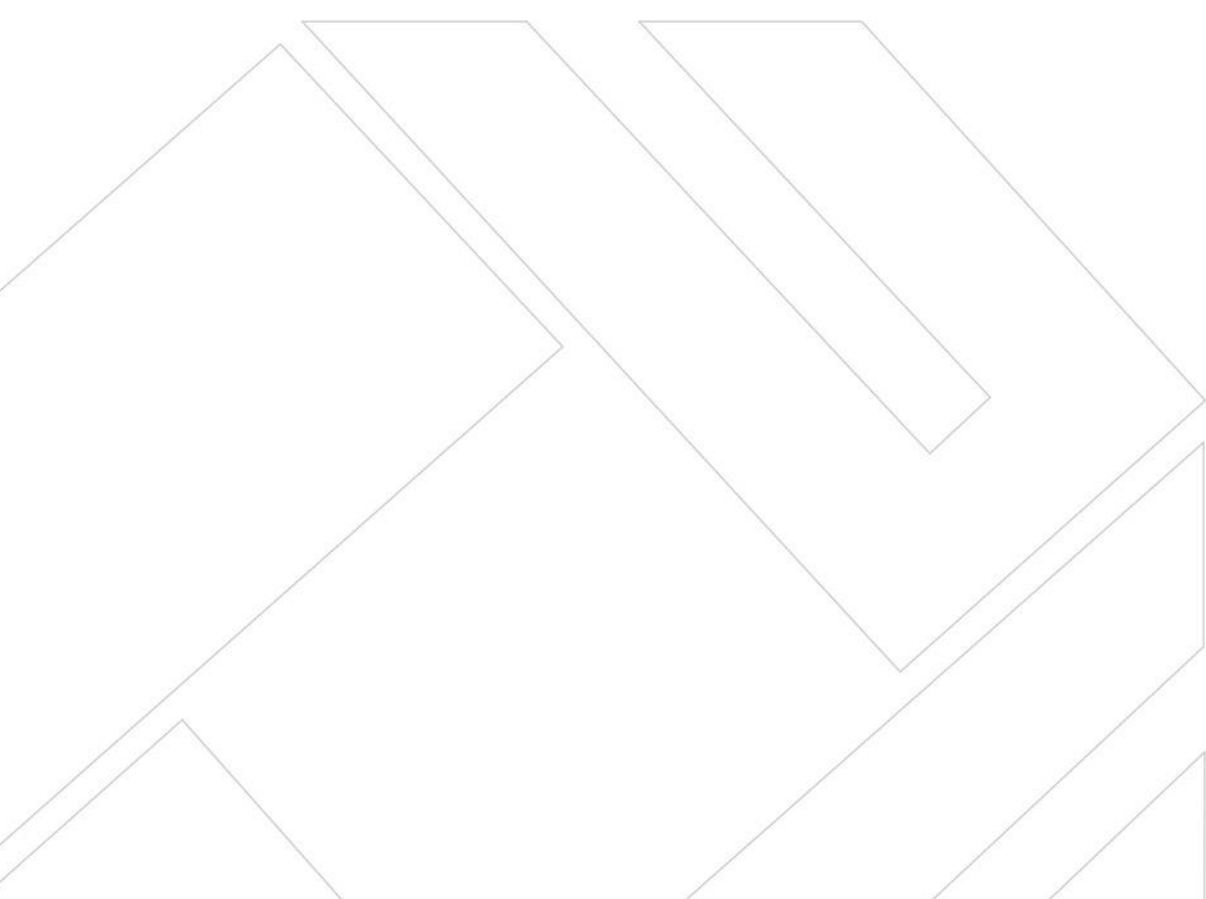
5.3 Crisis- en herstelwet

Sinds 25 april 2013 heeft de Crisis- en herstelwet (Chw) een permanent karakter gekregen. Voor deze omgevingsvergunning is deze wet relevant. In Bijlage I Chw is een aantal categorieën ruimtelijke en infrastructurele projecten opgenomen. Eén daarvan is "Duurzame energie". Als een project onder één van de (sub)categorieën (en de bijbehorende voorwaarden) valt, dan is voor alle besluiten en dus ook besluiten op grond van de Wabo de stroomlijning van procedures voor projecten van afdeling 2, hoofdstuk 1 Chw van toepassing (zoals bijvoorbeeld toepassing van het relativiteitsbeginsel bij beoordelen beroepsgronden).

Bijlagen

Bijlage 1 – Inrichtingsplan

Bijlage 2 – Toelichting (financieel) participatie model PowerField

Om geïnteresseerden en de omgeving te laten participeren, biedt PowerField de omgeving diverse keuzes en mogelijkheden aan. Daardoor wordt het park in onderlinge samenhang ontwikkeld, kunnen geïnteresseerden financieel investeren en worden omwonenden gecompenseerd. Op deze manier worden niet alleen de lasten maar ook de lusten gedeeld.

De maatregelen die wij voorstellen betreffen grotendeels eenmalige vergoedingen die na vergunningverlening / tijdens de aanvang van de bouw van het zonnepark plaats zullen vinden.

Wij kunnen dit voorstel aanbieden onder de voorwaarde dat wij in aanmerkingen komen voor een SDE++ toekenning in 2020. De SDE zal in 2020 in een andere vorm krijgen. Hierbij wordt niet meer gekeken naar de opwek van het aantal kWh maar zal gekeken worden naar de hoeveelheid CO₂ die bespaart wordt. Ook gaat het budget volgend jaar omlaag. Hierdoor zullen zonneparken laag in moeten schrijven om te kunnen concurreren met andere technieken, waaronder bijvoorbeeld ook de opslag van CO₂.

Wij denken met dit voorstel een realistisch voorstel te kunnen doen dat draagvlak heeft, haalbaar is, een grote bijdrage levert aan de verduurzaming van de gemeente Dalfsen en dan met name het gebied rond de Hoevenweg, maatschappelijk en ecologisch veel meerwaarde biedt voor het gebied en een grote kans van slagen heeft.

PowerField biedt de volgende opties aan:

1. Participatie in de planvorming;
2. Dakenplan
3. Gratis stroom
4. Zonnepanelen voor basisschool 'De Sjaloom'
5. Zonnepanelen voor basisschool 'De Spiegel'
6. Gebieds/duurzaamheidsfonds
7. Investeren middels obligaties
8. Kortings zonnestroom
9. Overige vormen

1. Participatie in Planvorming

De eerste vorm van participatie is in de planvorming. Al in een vroegtijdig stadium betreft PowerField omwonenden in de plannen. In de gevallen dat er burgerwoningen rondom het plangebied staan, zal PowerField met deze partijen in gesprek gaan om wensen en behoeften te bespreken en de plannen daar op aan te passen. Daarnaast treedt PowerField bij voorkeur ook in overleg lokale belangen. Deze partijen staan veelal objectiever tegenover initiatieven in de omgeving en zijn daarnaast de oren en ogen van de lokale gemeenschap. Tenslotte worden, wanneer nodig, inloopavonden georganiseerd om kennis op te halen en mensen te informeren over de voorgenomen plannen.

Voorbeelden van aanpassingen n.a.v. deze gesprekken zijn: veranderen van de vorm van het zonnepark, het aanleggen van landschappelijk groen, laten begrazen door schapen of het juist niet realiseren van een wandelpad (vrees voor overlast).

2. Dakenplan

PowerField heeft als doel het verduurzamen van de energievoorziening in Nederland. Wij doen dat door grote zonneparken aan te leggen. Uiteraard is het ook belangrijk om de daken zoveel mogelijk te voorzien van zonnepanelen, deze stap van de zonneladder willen wij dan ook graag meenemen in onze plannen. Voor dit project willen we dat doen middels een kortingsactie op de aanschaf van een zonnepaneleninstallatie voor omwonenden. Om de mensen die het dichtst bij het zonnepark wonen het meest te laten profiteren hebben wij de volgende staffel ingebouwd;

- Omwonenden binnen een straal van 500 meter rondom het zonnepark bieden wij een korting van 35% op de aanschaf van een zonnepaneleninstallatie (panelen, omvormer en installatie). Hierbij hanteren wij een grens voor een installatie van maximaal 16 panelen.
- Omwonenden binnen een straal van 500-1.000 meter bieden wij een korting van 20% op de aanschaf van een zonnepaneleninstallatie (panelen, omvormer en installatie). Hierbij hanteren wij een grens voor een installatie van maximaal 16 panelen.
- Voor grotere installaties bieden wij aan om een op maat gemaakte aanbieding te maken met een korting van 10%.
- Bij aanvang van de bouw van het zonnepark zal de omgeving worden geïnformeerd via een advertentie in het lokale krantje en/of een (persoonlijke) flyer in de brievenbus.

3. Gratis stroom

- Voor omwonenden binnen een straal van 500 meter bieden wij, als alternatief voor korting op zonnepanelen 1 jaar gratis stroom aan. De vergoeding geldt voor de jaarafrekening (exclusief belasting en toeslagen) van het jaar na de start van de bouw van het zonnepark.
- De vergoeding geldt tot een maximum van 3500 kwh stroom (dit is het verbruik van een gemiddeld huishouden in Nederland).
- Voor alle duidelijkheid; Het is een OF/OF-aanbod. Kiest men voor panelen op het eigen dak dan kan men geen gebruik maken van de actie een jaar lang gratis stroom en andersom.
- Bij aanvang van de bouw van het zonnepark zal de omgeving worden geïnformeerd via een advertentie in het lokale krantje en/of een (persoonlijke) flyer in de brievenbus.

4. Basisschool 'de Sjaloom', Hoevenweg 1 te Dalfsen

- Om de energiekosten van de school te beheersen zal PowerField een zonnepaneleninstallatie van 54 zonnepanelen laten aanleggen waarmee de school (grotendeels) kan voorzien in haar eigen stroom. Dit pakket vertegenwoordigt een waarde van circa € 24.000.
- Deze actie start bij aanvang bouw van het zonnepark.

5. Basisschool De Spiegel, locatie Carrousel, Vossiersteeg 59 te Dalfsen

- Om de energiekosten van de school te beheersen zal PowerField een zonnepaneleninstallatie van 54 zonnepanelen laten aanleggen waarmee de school (grotendeels) kan voorzien in haar eigen stroom. Dit pakket vertegenwoordigt een waarde van circa € 24.000.
- Deze actie start bij aanvang bouw van het zonnepark.

6. Gebieds- en duurzaamheidsfonds

- PowerField wil de inwoners helpen bij verduurzaming van hun woning en wil tevens een bijdrage leveren om de leefbaarheid van hun omgeving te verbeteren. Hiervoor wil zij een Gebieds- en duurzaamheidsfonds in het leven roepen.
- Inwoners en verenigingen uit de directe omgeving (tot een afstand van 1000 meter tot het zonnepark) van het zonnepark kunnen een beroep doen op dit fonds.
- PowerField doet eenmalig een donatie van € 35.000,- (zegge: vijfendertigduizend euro) in het fonds.
- Het fonds zal worden beheerd door belangenverenigingen uit de gemeente. Zij beoordelen de aanvragen en stellen het geld ter beschikking.
- PowerField stelt voor om de gemeente het gebiedsfonds te laten beheren; dit is nader uit te werken.
- Deze actie start bij aanvang bouw van het zonnepark.

7. Obligaties

Een deel van het eigen vermogen wil PowerField ophalen door het uitgeven van obligaties met een looptijd van 15 jaar.

Wat betreft de uitgifte van obligaties, hecht PowerField er veel waarde aan direct omwonenden maximaal de mogelijkheid te geven te investeren. Op die manier komt een gedeelte van de rekenen zoveel mogelijk bij de omgeving terecht. Daarom wordt de volgende uitgiftesystematiek gehanteerd:

- a. 1^e maand: geïnteresseerden in een straal van 500 meter rondom het zonnepark.
- b. 2^e maand: geïnteresseerden in een straal van 1000 meter rondom het zonnepark.
- c. 3^e maand: geïnteresseerden uit geheel gemeente Dalfsen.

Wanneer na drie maanden niet het volledige bedrag is opgehaald, zal PowerField met eigen middelen het restant bijleggen. Wanneer na drie maanden blijkt dat er een overschot aan interesse is, zal overwogen worden de verhouding eigen vermogen/ vreemd vermogen aan te passen zodat het project gefinancierd wordt met minder bancair vermogen. De totale behoefte aan eigen vermogen op basis van 80-20 verhouding (80 vreemd vermogen en 20 eigen vermogen) voor dit zonnepark bedraagt naar verwachting € 2.000.000,-. Het rendement op eigen vermogen is afhankelijk van de hoogte van de SDE-subsidie, bouwkosten op moment van de bouw, rente op vreemd vermogen en nog een aantal belangrijke factoren, maar gestreefd wordt naar een rendement van tussen de 3% tot 8%.

8. Korting zonnestroom

Naast bovenstaande maatregelen hebben wij als ook nagedacht over het aanbieden van korting op zonnestroom uit het zonnepark. Via een energiemaatschappij als Vattenfall, Eneco of Engie willen we mensen uit de gemeente Dalfsen in de gelegenheid stellen om stroom af te nemen uit het zonnepark. Eneco heeft dit ook gedaan bij eerdere zonneparken (Eneco stukje zon). De afweging om dit niet zelf aan te bieden heeft er mee te maken dat voor veel Nederlanders de helft van de energierekening bestaat uit gas en de andere helft uit stroom. Omdat de stroomprijs grotendeels bestaat uit vaste componenten waaronder energielasting, netwerkkosten, leveringskosten en BTW en de kale stroomprijs slechts een klein deel uitmaakt van dit bedrag is er voor gekozen om dit niet vanuit het zonnepark aan te bieden. Daarnaast vinden wij de vrije keuze van energieleverancier belangrijk.

Let wel; Dit is een extra optie die wij willen onderzoeken; Pas op het moment dat we in overleg gaan met een afnemer van de stroom kunnen we duidelijkheid verschaffen op de haalbaarheid. *Deze actie kan derhalve geen onderdeel worden van vergunning.*

9. Overige vormen

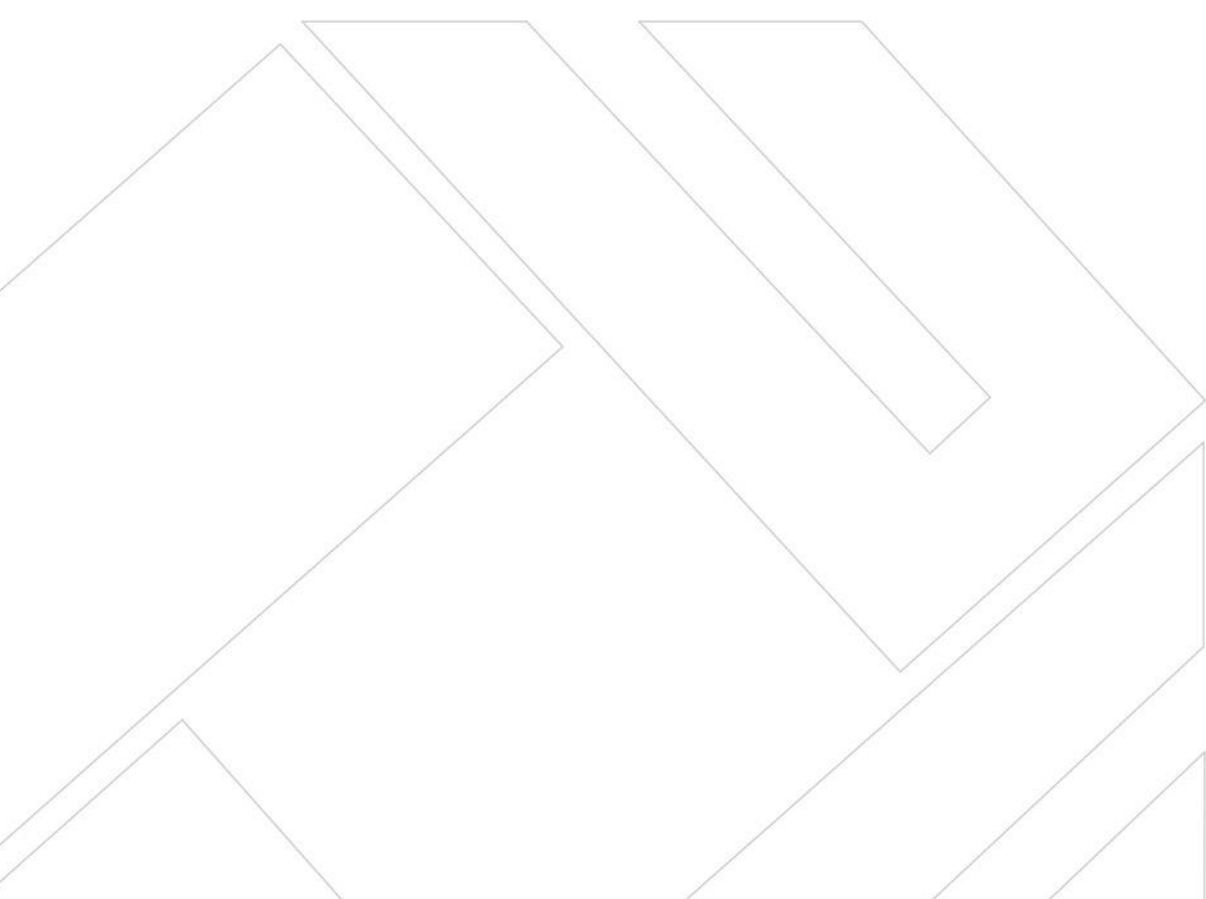
Tijdens de ontwikkeling van dit zonnepark heeft PowerField meerdere inloopavonden gehouden. Hierbij hebben wij zowel negatieve als positieve reacties mogen ontvangen. Hoewel het in de praktijk lastig is om iedereen 100% tevreden te stellen, menen wij middels het participatieplan en inrichtingsplan invulling te geven aan de behoefte die omwonende en belanghebbende hebben gesteld.

Afgezien van bovengenoemd participatieplan hebben wij nog een aantal maatregelen getroffen die een bijdrage hebben geleverd voor het lokale draagvlak.

- De familie die woonachtig was aan de Hoevenweg 17 te Dalfsen, heeft in een vroegtijdig stadium (tijdens de planuitwerking) aangegeven niet 'midden' in een zonnepark te willen wonen. PowerField heeft in overleg landschappelijke oplossingen aangeboden, maar dat was voor de familie alsnog een te grote inbreuk op hun leefomgeving. Gezien de korte afstand van de woning tot het zonnepark hebben wij aangeboden de woning te kopen. Deze heeft PowerField thans weer met verlies doorverkocht aan een jong gezin die geen bezwaar heeft tegen een eventuele komst van een zonnepark.

- Een aantal gronden die wij aan de overzijde van de Hoevenweg hebben verworven (onderdeel van de koop van het plangebied) hebben wij aangeboden aan omliggende agrariërs die interesse hebben getoond in deze gronden. Hiermee hebben we invulling gegeven aan een kleine ruilverkaveling die bijdraagt aan lokaal draagvlak.
- Het woonhuis en de schuren aan de Hoevenweg 15 zijn ook verworven als onderdeel van de koop van het plangebied. De schuren bevatten asbest en wij zullen deze schuren afbreken. In het kader van functieverandering zal PowerField hier een woonkavel realiseren om op deze manier invulling te geven aan de woningbouwbehoefte in dit gebied en het saneren van landschap ontsierende bebouwing en opruimen van asbest.
- PowerField zal zoveel mogelijk gebruik maken van lokale aannemers om het zonnepark te realiseren. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de lokale loonwerker of hovenier die de grond bouwrijp maakt, het hekwerk plaatst of de landschappelijke inpassing verzorgt.
- Een aantal omwonenden heeft verzocht of zij tijdelijk gebruik kunnen maken van een aantal weiden en een paardenstal op het terrein. PowerField heeft hier medewerking aan verleend.

Bijlage 3 – Advies Het Oversticht

PowerField

Bijlage 4 – Communicatie rondom zonnepark Hoevenweg Dalfsen

PowerField

Bijlage 5a en 5b – Toetsing wet natuurbescherming (2017) en actualisatie (2020)

Bijlage 6 – Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Bijlage 7a en 7b – AERIUS-berekening

